

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, augusztus 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérezik: A botrányos párt.
- A garancziák.
- Az éhező európaiak.
- A közvagyonosodás érdeke.
- Párisból.
- Az esztergomi ünnepségek.
- Bérlérendszerváltozás az aradi színházban.
- Elfogott aradi kalandornő.
- A magyar diákok veresége Párisban.
- A király ünneplése.
- Elevenen a koporsóban.
- Tárcza: A tűzoltó. Irta: Jane Birch.
- Regény-Csarnok: Modern Ophélie. Fordította: Liptai Imre.

A botrányos párt.

Arad, augusztus 14.

Mi szép lett volna! Mi lélekemelő magasztos ünneppé vált volna az a holnap jubileum, ha nem akadtak volna lelkiismeretlen ünneprontók, kik a magyar kereszténység kilenczszáz éves fordulóját egy közveszélyes politikai párt kortes céljaira igyekeztek fölhasználni, illetve kiaknázni. A magyar közérzet és a nemzeti érdek vallják első sorban kárát, hogy az ünnepélynek nemcsak egyoldalú felekezeti jelleget adtak, hanem a nemzetközi klerikális reakció ünnepévé devalválták, melytől — miként eléggé ismeretes — még a közhatalóságok részvételét is kénytelen volt eltiltani a kormány.

Az ország főpapságának hazafiasabb része, élükön a primással, mindent elkövetett, hogy e botránytól megóvja az

országot, s igyekezett az ünnepélyt minden politikai vonatkozásoktól megfosztani, hogy — ha már nem lehetett az ünnep az egész magyar kereszténység ünnepe, legyen legalább az összes magyar katolikuské. E dicséretes törekvés eredménye az esztergomi ünnepség, e hazafias intencziók segítségével volt az a tragikus incidens is, mely a néppárti főpap és vezér hirtelen halálával a székesfehérvári ellentüntetést megszüntette. De teljes sikert azért a jobbik humanus akciója nem aratott. Nemesak a többi keresztény felekezetek, nemesak a magyar hivatalos és nem hivatalos társadalom marad el a holnap jubilaris ünnepségekről, hanem a magyar katolikus hívők nagy részét is hidegen hagyják az ünnepélyek, mert az előzmények mélyen megsértették igazság- és nemzeti érzését, és mert, no mert ama bizonyos fakezió csakugyan egyidejűleg istentisztelet fényével emelt országos néppárti demonstrációt rendez a fővárosban, a maga selejtes céljaira sajátítván ki a magasztos ünnep szentségét és így nagy megbotrányozást okozva a hazafiak s a magyar katolikus hívők nagy részének szívében.

Bármi keserűen is essék, be kell e tényt vallanunk. Bele kell törődnünk annak tudatába, hogy édes hazánkban egy országos párt alakult magyar emberekből, mágnások-, egyházfejedelmek-, papok-, ügyvédek- s egyéb honorácziókból, mely pártnak kimondott célja az országban a hatalmat a nemzetközi pápaságnak kiszolgáltatni, a társadalom szabad intézményeit

pedig a vakhit és felekezeti türelmetlenség bilincseibe verni. Még szörnyűsegebb azonban e párt az eszközeit illetőleg. A hazugság és a népámitás képezi egész taktikájának alapját, csaláson alapuló kéregetés, gyűjtés, a pénzforrásait, és — a mi legsúlyosabb beszámítás alá esik — a magyar nemzeti eszme és hagyományok elleni izgatás és aknamunka működésének állandó irányát, mert csak a magyar nemzeti érzés megingatásával reméli ez a hazaáruló párt, a magyar kormányzat és törvényhozás ellentálló erejét annyira megtörni, hogy Rómának rabszolga bilincseit reá rakhassa.

Korunknak és nemzetünknek egyaránt szége, hogy a párt megalakulhatott és nemesak főállásának, de terjedésének föltételeit is folyton megtalálja, hogy a nemzet testében gyökeret verni és táplálkozni képes egy párt, mely életerejét a nemzet legszentebb hagyományainak rothasztásából meríti.

Eddig még csak az internacionális vörös szocialisták mertek a magyar nemzeti eszme, a magyar nemzeti szin és a megszentelt nemzeti hagyományok ellen tüntetni, de most már a klerikális anarchia fekete zászlai alatt a néppárti agitáció is vakmerősködik a hazafias magyar enuncziációk nemzeti jellege ellen tüntetni. Rácz-Almás, Steiner püspök és a Zichy Ferdinándok és Nepomuk Jánosok megyéjének közséje híreskedhetik azzal a szomorú dicsőséggel, hogy itt tüntetett először magyar nép Kossuth emlékének ünneplése ellen, itt dobálta meg a tegnapi

TÁRCZA.

A tűzoltó.

Irta: Jane Birch.

Aikonyodott; a nagy ispotálynak abban a termében, ahol a balul jártakat szokták elhelyezni, nyughatatlanul mozgott az egyik beteg. Füsttől feketedett, égett sebektől torzult arcán a szenvedélyes vágyakozás kifejezése ült.

Az orvos télovázva nézett le rá. Nehezére esett megmondani ennek a derék tűzoltónak, annyi tűzvész vakmerő hősenek, hogy még csak egy órája van hátra az életből. Kegyetlen s felesleges dolog ez talán.

A beteg megszólalt:

— Kérem, orvos ur, mondja meg... nem fogok megijedni... szeretném tudni meghalok-e?

Az orvos habozott.

— Mondja meg. Van még remény?

— Fájdalom, barátom, nincs.

A beteg megkönnyebbülten sóhajtott fel. Az orvos bámulva nézett rá:

— S ön ezt nem bánja?

— Hogy nem bánom? Sőt örülök neki, boldog vagyok. Nem kívánok tovább élni; senki sem siratja meg a haláloamat... legfeljebb talán Nelly lányom, de az is megátkozna, ha tud-

ná, mit tettem vele! — s a beteg könyezve fordította félre az arcát.

— Orvos ur, — szólt aztán hirtelen, — ne menjen el innen. Olyan valamit szeretnék önnek mondani, amit még senkinek sem beszéltem el. S ugy-e, ön sem fogja senkinek elmondani a halálom előtt? Köszönöm. Hajljon közelebb, halkan kell beszélnem., Csak annyi erőt adjon még a jó Isten, hogy elmondhassak mindent.

A szürkület mind sűrűbben ömlött be a szobába. A fehér ágyak mint kísérteties árnyak tüntek fel a félhomályban. A haldokló beszélni kezdett:

— Igen boldogan éltünk együtt Nelly leánnyommal; kettesben, mert szegénykének az anyja már régen meghalt. Viruló szép, örökké jókedvű leány volt, nem csoda, hogy Martin György, akit mindig becsületes embernek ismertem, beleszeretett. A kezét is megkérte, de Nelly ki nem állhatta, visszautasította s Martin elmaradt a házamtól.

A leányom egy papirkereskedésben volt munkában s egyszer csak azt vettem észre, hogy esténként később jár haza a szokott időnél. Mikor kérdeztem tőle, hogy mi ennek az oka, azt mondta, hogy sok a dolog, tovább kell az üzletben maradnia. Nem vettem észre, hogy elsápadt, mert eszembe sem jutott, hogy megcsal.

Hanem mikor egyszer délután az őrsegről

hazatértem, egy fiatal embert láttam a könyháiban, egy derék, szép szál, barna legényt, aki cigarettet szitt s olyan jókedvűen, bizalmasan beszélgetett Nellyvel, mintha régi ismerőse volna.

Mikor beléptem, felkelt s elfogulatlanul nyújtotta a kezét.

— Ugy-e Nelly, — az édes apja? — kérdezte.

S a lányom pirulva mondta el, hogy ismerkedtek meg. Egy este csomaggal megrakodva ment valahova az üzletből s egy skatulyát elvesztett. — Foster John — így hívták a fiatal embert, — megtalálta s aztán odaadta neki és e naptól fogva többször is találkoztak.

Láttam rajta mindjárt, hogy nem a mi sorsunkbeli ember s azért nem szerettem, hogy a lányom körül forgolódik. Mindennapos lett nálunk s egyszer megkérdeztem tőle, hogy mivel keresi a kenyerét. Elnevette magát s azt mondta, hogy építőpallér. S mikor azt feleltem, hogy ezt nem hiszem el, mert munkásember keze nem lehet olyan finom, meg annak nincs is annyi ráérő ideje, sem pedig pénze a sok csecsebecsére, amit a leányomnak rakásra hord, akkor megint csak nevetett.

Nelly régi vidámsága lassankint odalett. Mindig szomorkodott s ha Foster egy nap elmaradt, sirva fakadt.

— Nelly, — szoltam neki egyszer. — Nem

előtti tüntetés alkalmából először a józan, becsületes és hazafias magyar parasztság egy Csucs nevezetű néppárti heccz-káplán uszítására azokat, kik a szabadságharc nagy alakjának emléke előtt rótták le a kegyeletük adóját. Mindig hibáztattuk azt a szélbali kortesfogást, mely nagyjaink nevét keverte át aktuális pártpolitikába, de épen a kegyelet a nemzeti hősök emléke iránt indított ezt tennünk és épen azért egy szomorú nevezetességű időpontnak kell minősítenünk azt, melyen a hazátlan és lelketlen internacionális klerikalizmusnak először sikerült magyar parasztságot Kossuth emléke és a Kossuth emlékét ünneplők ellen föllázítani.

Itt az ideje, hogy a kormány komolyan gondoljon a harc fölvételére a néppárt e századvégi botrányával szemben; mert ha e párt itt hatalomra jut, akkor megbukott a magyar nemzeti eszme, megbukott a magyar szabadság. Elvárjuk a kormánytól első sorban, hogy a most leleplezett országos néppárti szédelésnek, a párt-czílokra való titkos hólapda gyűjtésnek ügyében, melyről a lepel épen most hullott le, a legszigorubb vizsgálatot megindítsa, és a bűnösökre — akár prépost, akár gróf — a büntető törvényt szigorát alkalmazza.

A garancziák.

Budapest, augusztus 14.

A kínai háborús viszonyok uralják még ma is az általános helyzetet. A nagyhatalmak és a Kinában érdekelt országok egyre-másra küldik csapataikat és hadihajóikat a kínai harcztérre, s ma még senki sem tud számot adni arról, hogy mikor és hol végződik ez a háború, a mely három világrészt hozott már mozgásba és izgalomba.

Hogy Kína arcul csapott minden nemzetközi jogot és hogy ezért a hatalmaknak örökké emlékezetes elégtételt kell venniök, e felett már régen nem térnek el a vélemények sem a sajtóban, sem a közvéleményben. De ha csupán az elégtételt volna szó, akkor mi sem volna könnyebb, mint eleve megjósolni a kínai háború sorsát.

De ma már nem erről van szó. Előbb

Vilmos német császár, legutóbb pedig Loubet, a francia köztársaság elnöke ereyes hangon tartott beszédekben, a miket a Kinába induló katonákhoz intéztek, igen határozott hangon a a jövőre való garancziákról beszéltek. Hogy mit értenek a hatalmak garancziák alatt, arról ma már kétségtelen meggyőződést szerezhet mindenki, a ki a kínai eseményeket figyelemmel kíséri.

Az oroszok, a kik a nagy kínai háboruban külön háborút viselnek a saját szakállukra északi Mandzsuriában, a hol már kétszer megverték a sárgabőrű czopfosokat, azon a területen, a hova behatoltak, kitzűték az orosz lobogót, sőt rögtön orosz közigazgatást hoztak be. A kik az orosz hadviselést ismerik, azok tisztában vannak a felett, mit jelentenek ezek az intézkedések. Jól tudják ezt az angolok is. A hol egyszer az orosz lobogót lengeti a szél, onnan egyhamar azt levétni nem igen lehet. Ez foglalást és rövidesen annektálást jelent. Mit tett erre az angol?

Azonnal csapatokat küldött Sanghájba, nem az európaiak védelmére, mert hiszen azokat hatalmas hadihajók védik, hanem csupán és kizárólag azért, hogy ellensúlyozzák az orosz foglalást. Ezt a példát bizonyosan követni fogják a németek és francziák és esetleg a japánok és olaszok is.

Nos ezekben a foglalásokban nagy veszedelmeknek a csiráit látjuk. Mert a mily bizonyos, hogy mielőtt a nemzetközi csapatok kiszabadítják a követeket, a kínaiak ellen vezetett háborúnak gyorsan vége lesz, éppoly bizonyos az is, hogy a területfoglalások miatt a hatalmak könnyen összeveszhetnek. Mert két dolog történhetik.

Vagy megegyeznek a hatalmak az osztozkodásban s ez, a nagy kínai birodalom romlására és esetleg beláthatatlan hatalmi versengésre vezethet. Vagy pedig a háború végével fentartják a statusquót, feltéve, hogy az akkori kínai kormány kellő elégtételt ad és garancziákat nyújt arra nézve, hogy a mostanihoz hasonló gyalázatosságok Kinában előfordulni nem fognak.

Egy perczig sem gondolkozunk a fölül, hogy az utóbbit mindenesetre jobban szeretnők.

Saturnus.

TÁVIRATOK.

Umberto a Pantheonban.

Róma, augusztus 14. (Saját tud. táv.)
Tegnap este helyezték el a Pantheonban véglegesen Umberto király holttestét. Az ünnepség egészen magántermészetű volt.

Salisbury beteg.

London, augusztus 14. (Saját tud. táv.)
Salisbury tegnap este orvosai tanácsára Schluchtba, a Vogézekbe utazott, a hol egy hónapot szándékozik tölteni. Salisbury onnan fogja intézni tárczája ügyeit.

A transzváli háború.

London augusztus 14. (Saját tud. táv.)
A Daily Mail jelenti Lourenco-Marquezból tegnapi kelettel: A burok elhagyták Machadorpot és erőszakkal megszállták Vattervaalondert. Botha Lajos dalmanthuai táborának nagy része szombaton leégett.

London, augusztus 2. (Saj. tud. táv.)
A Reuter-ügynökségnek jelentik Cradockból tegnapi kelettel: A Midland News-nak táviratozzák Vryburgból, hogy Carrington tábornok Zeerustban följújtotta készleteit és azután visszavonult Malmamba. Vryburgba, a mely támadás esetére jól fel van szerelve, sok menekülő érkezett.

A spanyol parlament.

San-Sebastian, aug. 14. (Saj. tud. táv.)
A régens-királyné Madridba való visszatérése előtt dekrétumot fog aláírni, a melylyel a parlamentet november elejére összehívja.

Alhírek a szultánról.

Konstantinápoly, aug. 14. (Saj. tud. táv.)
A szultán állítólagos gyöngéledéséről külföldön terjesztett hírek valótlanok. A szultán egészsége kitünő.

szerelem én, hogy te ezzel az emberrel vagy mindig. Mi a szándéka neki? Uri ember, azt látja rajta mindenki s az ilyenek csak mulatságból udvarolhatnak a szegény leánynak. Ezt pedig én nem tűröm s meg fogom neki mondani, hogy itt nincs semmi keresete, ha csak . . . amit nem hiszek . . . feleségül nem akar venni.

Nelly halálsápadt lett s riva fakadt.

— Ne bántsd apám, ne küld el! Ne légy olyan kegyetlen! — Én nagyon, nagyon szeretem.

Vigasztaltam, csititgattam, de azért megmaradtam a szándékomnál s mikor Foster másnap eljött, kereken megmondtam neki, hogy hagyjon fel a látogatásaival. Nyugod'an hallgatott végig s nem tett ellenvetéseket, talán mert tudta, hogy ugyis hiábavaló.

Azt hittem, hogy Nelly hamarosan el fogja felejteni s nemsokára megint a régi leszsz, de egyszer reggel üresen találtam az ágyat — el-tűnt egy szó, egy sor írás nélkül.

Összezuzott ez a csapás; nem is éltem, csak szomorkodtam egész nap. S feledni a bánatomat csak akkor tudtam, mikor a kötelességem hitt, mikor ott dolgozhattam, ahol legnagyobb a veszedelem.

Két esztendő mulhatott el így, mikor egyszer az ördög utamba hozta Martin Györgyöt. A régi jó időkről kezdtünk beszélgetni s azt kérdeztem tőle, hogy nem hallott-e véletlenül valamit Nellyről. Egy ideig hallgatott, rám né-

zett, aztán lesütötte a szemét s azt mondta, hogy egyszer hideg téli estén látta a leányt az utcán — sápadt, beesett volt az arcza, a karján kis gyereket cipelt.

Mintha késsel szurtak volna a szivembe. Tehát az a gazember megunt s elkergette. De Nelly miért nem jött haza? Megbocsátottam volna neki s megint magamhoz vettem volna! Kétségbeesésem, bánatom még nagyobb lett s a halált kezdtem keresni. Belerohantam minden veszedelembe, de hiába, a lehulló gerendák kikerültek, a szikra nem ártott, a füst nem fojtott meg.

. . . A haldokló kimerülten zárta le szemét, aztán halkabb, töredezett hangon folytatta:

— Nemsokára végem lesz . . . Emlékszik-e arra a nagy tüzre, mely két esztendővel ezelőtt dühöngött a Grosvenor-utcában? Lent voltam még a tömlőknél, mikor kiabálni kezdtek:

— A harmadik emeleten az ablakban áll valaki!

Azonnal az ablakba akasztottuk a nagy kaszás-létrát s én sietve szaladtam fel rajta, mert a veszedelem roppant gyorsan terjedt, a lépcsőház már lángban állt. Bezuztam az ablakot s beugrottam a fojtó füsttel telte szobába. Köt teitem néhány lépést, mikor egy férfi testébe botlottam bele, aki arcczal feküdt a szobapadlón. Felkaptam s az ablak felé iparkodtam vejele.

Ebben a pillanatban beszakadt az ajtó s lángsugarak lövelltek be rajta, mintha hosszú, tüzes karok kapkodnának utánunk. Az ablakon át vizsugár ömlött be s végigmosta az ajult férfi arczát, lesöpörte róla a kormot.

Foster John volt.

Egy pillanatig szinte eszméletlenül bámultam rá s megálltam, bár az ajtón át mind hevesebben ömlött be a láng. S ekkor, orvos ur, a kavargó tüzkévék, a vörös sziporkák s a gomolygó füst között egy képet láttam. Hideg, havas utcát s benne Nelly leányomat elhagyatva, síró gyermekkel a karján. Mögötte egy férfi arcza tűnt fel s mikor elkaptam szememet a látományról — ugyanaz az arcz volt előttem, ott az ölemben. Elszédültem, a vér úgy beleszaladt a fejembe, hogy szinte kicsordult a szemeim s felkapva Foster Jont, odahurczoltam az ajtóhoz s . . . behajítottam a lángok közé.

Mint a részeg ember, támoxyogtam aztán az ablakhoz s lesiettem a létrán. Kábultan, majdnem eszméletlenül érkeztem le az utcára. Egy asszony rohant hozzám:

— Apám!

— Nelly!

Igen, Nelly volt, de uriasan öltözködve, aranyos haja hosszan kibomolva lengett utána. Meg akartam ölelni, csókolni, de ő ijedten hátrált, az ajkai vonaglottak.

— Apám — kiáltotta kétségbeesve, — hol van a férjem? Hol van John?

Az éhező európaiak.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 14.

Rettentő állapotban sanyalódik most a pekingi idegen kolónia. A legsilányabb eledelekből is alig néhány napig élhet, aztán minden eleségből kifogynak. De még az éhhalál előtt is halálos veszedelmek fenyegetnek minden európaiat. A szövetséges csapatok előrenyomulása óta ugyanis Pekingben még elszántabban ostromolnak minden idegent s ha az európaiak idejében meg nem érkeznek, bizonyosan lemészárolják őket.

Az európai csapatokról érkező táviratok szerint a kínaiakkal több vonalon véres harc folyik s kivált az oroszok szép diadalokat aratnak.

Ma érkezett távirati jelentéseink a következők:

Petervár, augusztus 14.

A vezérkar a következő mai keletü jelentéseket kapta: *Lingyevics* tábornok jelenti a hadügyminiszternek e hó 8-áról és 9-éről: Az expedíciós csapatok főnökeinek kölcsönös megegyezése után e hó 5-én hajnalban vezetésem alatt megtámadtuk Peicang mellett 12 versztnyire Tiencintől, a pekingi uton, a kínaiak jól megerősített hadállását. Az állást még jobban megerősítette a nagy területeket elborító árvíz és a lövőrézsekkel ellátott sáncok. A kínaiak száma 25,000 ember volt. Parancsnokuk *Dsun-Csu* volt. Reggel 10 órakor az orosz csapatok már bevették és megszállták a baloldali pozíciót és két vasuti hidat. Ugyanakkor a japánok, angolok és amerikaiak a *Stessel* tábornok vezetése alatt álló 3. kelet-szibériai lövészdandárral megkerülték az ellenséges pozíció jobboldalát és bevették. A kínaiak oly gyorsan vonultak vissza, hogy a hajóhidat nem rombolhatták le. Az ellenség üldözésére oroszokból, angolokból és japánokból álló gyalogságot, tüzérséget és lovasságot küldtünk ki. Az oroszok vesztesége hat katona. A japánok 200-nál többet, az angolok és amerikaiak 29—29 embert veszítettek. A kínaiak vesztesége nagy. A nemzetközi csapatok elfoglalták egész táborukat. A kozákok tizenhárom ágyut ejtettek zsákmányul.

A férje! . . . Szentséges Isten, mit tettem?

— Apám, hiszen a segítségére siettél! Hova lett, hol van?

Nem tudtam felelni, halálos írtózat állta el a tagjaimat. S Nelly utat tört magának a tömegben át, be akart rohanni a házba, de társaim visszatartották. Még láttam, hogyan roskad be a tető, de aztán elborultak a szemeim, elájultam . . .

. . . A haldokló már alig pihegett s megtört, suttogó hangon folytatta:

— Sokáig feküdtem betegen, eszméletlenül s súlyos bajomban Nelly ápolta, aki a szerencsétlenség után odaköltözött hozzám. Mikor jobban lettem, elmondott mindent. Hogy Foster elvette, hogy nagyon boldogan éltek s hogy velem csak azért nem tudták a sorsukat, mert félték, hogy férjének az apja, a gazdag öreg Foster is megtudja fia házasságát s kitagadja . . .

. . . A beteg már alig lihegett.

— Martin György hazudott . . . én nem mertem szólni a leányomnak, ma is azt hiszi, hogy férje szerencsétlenség áldozata lett . . . Ugy-e, megváltás nekem a halál? . . . O, uram, Istenem . . .

Templomi csend lett a szobában. Az óra halkán, csendesén ketyegett s hetet kezdett ütni. De a tűzoltó már nem hallotta . . .

London, augusztus 14.

A *Daily Mail*-nak jelentik Honkongból 12-iki kelettel: Ma 8000 fekete zászlós ment innen Pekingbe. *Cung-Szvi-Teng* jünani tenger-nagy elrendelte, hogy 10,000 ember Pekingbe menjen. — A *Standard* jelenti Sanghaiból 12-iki kelettel: *Cungkingfuból* jelenti egy távirat, hogy a szecsváni alkirály azt a parancsot kapta Pekingből, hogy az idegeneket kényszerítse a tartomány haladéktalan elhagyására. A *Daily Telegraph* Kantonból kelet nélküli táviratot kapott, a melyet Hongkongból 11-ikén továbbítottak. Ez a távirat azt mondja, hogy *Scott* angol konzul *Macdonald* pekingi követtől e hó 6-iki kelettel a következő táviratot kapta: Helyzetünk kétségbeesett. Élelmiszereink tiz nap múlva elfogynak. A kínaiak azt az ajánlatot tették nekünk, hogy katonai fedezet alatt Tiencinbe visznek, mi azonban visszautasítottuk ezt az ajánlatot. — A *Daily Express* jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Szombaton délben a szövetségesek egy helyre értek, a mely husz mértföldnyire van Pekingtől. — A *Times* jelenti Sanghaiból 12-iki kelettel: Az angol kormány a vucsangi alkirálynak 75.000 fontot adott kölcsön 4 $\frac{1}{2}$ %-os kamatra. Ez az összeg a tartományi csapatok zsoldjának kifizetésére szükséges.

London, augusztus 14.

A pekingi angol nagykövettől a következő távirat érkezett: Helyzetünk kétségbeesett. Élelmünk tiz nap múlva elfogy. Ha segítséget mielőbb nem kapunk, menthetlenül lemészárolnak.

London, augusztus 14.

A pekingi európai kolónia fölmentését a napokban várják.

Petervár, augusztus 14.

A hivatalos lap közlése szerint a pekingi orosz követ a következő sifferes táviratot küldte a külügyminiszterium vezetőjének:

Peking, augusztus 4. A kínai kormány megint hozzánk pekingi idegen képviselőkhöz fordul, hogy határozzuk meg Tiencinbe utazásunk napját és föltételeit. Egyidejűleg közölte velünk a cungli-jámen, hogy az idegen kormányok egyetlen egyszer sem követelték a kínai követtől Pekingből fedezet alatt való elutazásunkat. Mi azt válaszoltuk, hogy instrukciókat kérünk kormányainktól, mert a nélkül nem hagyhatjuk el állomásunkat. Kötelességemnek tartom bejelenteni, hogy elutazásunk végett tartozhatunk elvételre, hogy annyi szövetséges csapat jöjjön értünk, a mennyi elégséges 800 európai ember, köztük 200 asszony és 50 sebesült védelmére. Tiencinbe utazásunk ebben az év-szakban, közlekedési utak hiányában, egyáltalán veszélyes. Itteni kollégáim mind hasonló táviratokat küldenek kormányainknak. Kérem, sziveskedjék az érdekelt családokat értesíteni, hogy a császári követség és az orosz kolónia tagjai jól vannak.

London, augusztus 14.

Sanghai távirat szerint Li-Hung-Csang Európába utazik a béketárgyalások folytatása céljából.

Petervár, augusztus 14.

Hatodikán reggel 4 órakor az oroszok és a szövetséges csapatok Peicang bevétele után erélyesen folytatták a támadást Jangcun ellen a Pelho mindkét partján. Husz versztnyi menet után, 40 fokos melegben ostrommal bevettük a sánczműveket és Jangcun várost. Elővédünk *Modl* ezredes parancsnoksága alatt az ellenséges hadállás jobboldalát támadta meg, három óráig tartó harc után el is foglalta a tért és megszállták a vasuti hidat, a vasuti állomást és két hajóhidat. Az angolok, japánok és amerikaiak az arcvonalból működtek közre. A veszteségek még ismeretlenek. A mi részünkről 13 katona és két tiszt sebesült meg. A kínaiaknak, a kik körülbelül 20,000-en voltak, nagy veszteségük volt. Csapataink most

Jangcun mellett a szabadban táboroznak kitünő egészségben.

Sanghai, augusztus 14.

A kínai puskaporraktárban tegnap este robbanás történt. Még nem tudják, hogy mekkora a kár. Idegeneket nem bocsátanak a puskaporraktár közelébe.

A közvagyonosodás érdeke.

Arad, augusztus 14.

A politikai élet eszményi tartalma csupán oly országban érvényesülhet kellőképpen, a mely szellemileg, s főként anyagi erőben, a kellő talajjal rendelkezik az irányzatok befogadására s főképpen életerőssé növelésére. Röviden, a közvagyonosodás az, mely az igazi magyar nemzeti politika legfőbb sarkkövét képezi.

Fájdalom, épen ebben maradtunk leginkább hátra. Király- és alkotmányhűség, szabadelvűség, faji és nemzeti önérték, mind megannyi megszentelt hagyományai a magyar népnek s a hagyományokat a legnagyobb megpróbáltatások között szentül meg is őriztük, ámde a világversenyben közvagyonosodási szempontból nagyon elmaradtunk az utóbbi évtizedekig.

Harcászati szempontból örökké a művelt Európa védbástyája valánk s e védbástya mögött Európának volt ideje előrehaladni, míg nekünk erőnk, időnk s valljuk be, hajlandóságunk is nagyon kevés.

Az alkotmányos élet újra ébredésével megindult ezen a téren is a majdnem emberfölötti munka, mely kivált eleinte — midőn még az eszmei tartalomban ezernyi-ezer hézagot kelle betölteni, — minden lázas tevékenységnek élő lelkiösmereteként az elhamarkodottságot is magán viselte; azonkívül tulbecsülven anyagi erőnket, alkottunk máig is végrehajthatlan törvényeket s belesodortuk a nemzetet a legsúlyosabb anyagi válságokba, a melyekből csak erős akarattal párosult hazafias önfeláldozás vezette ki öntudatos, kitartó politikával.

Mihelyt az egyensúly annyira helyreállott az államháztartásban, hogy kellő óvatosság s körültekintés mellett azt a további rázkódtatásoktól féltetni nem lehetett, az alkotmányhűség, szabadelvűség, faji önérték föllélekzelve foglalták el 'obbjaink elméjében az őket megillető helyet s termékenyíték meg a közéletet maradandó alkotásokkal.

Ez alkotások örökéletét, sőt tovább fejlesztését azonban egyedül az anyagiakban való megszilárdulás biztosítja. Ma már túlhaladott az az álláspont, mely országunkat pusztán és kizárólag nyerstermelőnek állítja. A népek versenyében, sőt versengésében a tejjel-mézzel folyó kanaának létjogosultsága már lejárt, s a hol nincs meg a hozzá járuló ipari fejlettség, ott a bukás biztos.

Az utóbbi évtized kormányzati politikája tehát — igen helyesen — ezen a téren fejt ki legnagyobb tevékenységét, jól fölismervén feladataikat. Egyelőre hát, bármily nagy fontosságuk legyenek a reformok a beligazgatás terén, inkább szunnyadjanak annak az erő kifejtésnek a javára, melyből a közvagyonosodás élő fái sarjadnak, hogy azok üdítő árnyékában majdan dusan nőjön azok magva is.

Különösen óvatosságra int, s nagy látkörü tevékenységre serkent ezen a téren az a mindinkább fenyegető válság, mely a monarchia másik feléből fenyeget bennünket. Az esetleges megpróbáltatásoknak itt sem szabad bennünket készületlenül találni, különben éppen ott hibáznók el a dolgunkat, ami politikai és kulturális előhaladásunknak, mint kifejtők, legfontosabb sarkpontja.

(D. s. k.)

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Délután: Szinitanoda, vígjáték. Este: Kuruczfurfang, népszínmű.
Csütörtök: Csepürágók, operette.
Péntek: Szünet.
Szombat: Strogoff Mihály utazása, színmű.

* A király születésnapja a színházban. Abban az országos ünnepben, mely a király hetvenedik születésnapján a nemzet örömét fogja kifejezni, az aradi színtársulat is részt vesz. Szombaton este az előadás előtt az egész színtársulat közreműködésével Bács Károly tablót mutat be, mely a király életének néhány kiváló jelenetét eleven képekben megörökíti és dicsőíti. A tablónak főrésze a festmény után készülő azon jelenet lesz, midőn király a királynéval a trónlépcsőn a koronázás összes szent jelvényeivel áll és Andrássy Gyula gróf kalapját lobogtatva kiáltja a hódoló csapatok felé: „Éljen a király!” A tabló Bács terve szerint poetikus kifejezésű és festői hatása lesz.

* A csepürágók operett hosszú pihenő után ismét színre kerül csütörtökön este. A harmadik kép ismert jeleneteiben mind a két artista vendég, Rodais és Miss közre fog működni.

* Strogoff Mihály lesz a színház legközelebbi ujdonsága. A híres látványosságra nagy apparátussal készülnek a színháznál. Andorffy Péter, a ki ezt a darabot annak idején a Népszínháznál is rendezte, nagy mozgódíszleteket készítettett ez alkalomra. A jelenetek oly gyorsan következnek egymásután, hogy 10 órára okvetlen vége lesz.

* A nagyváradai színtársulat befejezte a balatonfüredi másfélhónapos színi szezont, mely a közönség részvétlensége folytán jelentékenyen megnövesztette Somogyi igazgató nyári deficitjét. A színtársulat most Szarvasra utazik, a hol szerdán, e hó 15-én kezdik meg az előadásokat. Szarvason valószínűleg szeptember végéig játszanak és onnan október elején bevonulnak új téli állomáshelyükre Nagyváradra. Somogyi most állítja össze a nagyváradai szezoni műsorát, melybe felveszi az összes fővárosi színházak legfrissebb és legnagyobb sikert aratott ujdonságait.

Párisból.

Az Aradi Közlöny számára írta:
Colomanus.

Bámulatos, hogy az asszonyok ki nem merülnek a sok járkálásban, nézésben; mi férfiak már szinte apathikusok lettünk. Annyi ember és isten csodája akad a szemünk elé, hogy Pali testvér, kijelentése szerint, már azon nem csodálkoznék, ha valaki otthon a Gehart-ház renoválását szépnek tartaná.

Albert testvért pláne érzéketlenné tette a sok nagyszerűség. Szerinte az sem lepné már meg, ha felesége őt folyton becézgetné.

Jártunkban figyelmessé tettek az Esplanade des Invalides orosz termére, amelyen Franciaország térképét őrzik.

Bár Albert sohasem volt barátja a geográfának, be kellett oda mennie, felesége ugyanis felütötte a kiállítási utmutatót, az pedig azt mondja, hogy ez a térkép a kiállítás egyik csodája.

— No ha csuda — akkor menjünk.

És most, mint a társaság vezetője és értelmi notabilitása, meglehetősen alaposan kezdtem a magyarázatot.

— Mindenek előtt tudjátok meg, hogy ezt a remek térképet az orosz császár ajándékozta Franciaországnak.

Tovább nem igen tudtam a magyarázatot folytatni, mert a világ minden nemzetsége tödült be a terembe és olyat löktek rajtam, hogy észak Franciaország tájékaról, hirtelen Marseille

környékére jutottam; Pali testvér a Loir melől egyenesen a tengerbe esett; Albertet pedig valóságos kidobták Franciaországból. Az asszonyok hősiiesen türték a lökdösést, de nem mozdultak a helyükről.

— Kálmán! miből van a térképen a tenger kirakva? kérde kíváncsian ez asszony.

A szoba egyik sarkából odaszóltam, hogy malachitból.

— Hát a különböző departementok?

— Achatból, calcedonból, azuivitból.

Erre majdnem az ajtó mellől így szólt Pali:

— Asszony! nézd meg jól azt a térképet. A tengerparti városok smaragddal, a kisebb helyiségek rubinttal, a nagy városok pedig, Páris, Bordeaux, Lyon tisztavízű nagy brillans darabokkal vannak jelezve. De most jettek ki innen, mert még a tyukszemem is valami drágakővé változik.

Egy jó negyedóráig tartott, míg valahogy kiszorítottuk magunkat az orosz teremből, melyben ezt a valóságos remekművet rejtegetik.

— Mondtam nektek ugy-e, hogy a geografiát nem szeretem — ide kint Franciaország ugy is tágas, mi az ördögnek szorulunk mi a kis Franciaországba.

Albertné és Paliné ugyan nagyon el voltak ragadtatva a látottak fölött, de engem a vezetőségtől elcsaptak. Most az asszonyok vezettek bennünket és nagyon természetesen meg nem álltak addig, míg el nem érkeztünk a Palais des Costümhöz.

— Testvér! sugja Pali nekem — ez pénzbe fog kerülni. — Legyünk állhatatosak.

És titokban kezét nyújtottunk egymásnak és megfogadtuk, hogy bármelyikünk felesége megkivánná egy costumot, ugy teszünk, mintha süketek volnánk.

— Természetes! mondja Albert — azért mert Gagé és Girois párisi élelmes szabócéznek az a pompás ideája támadt, hogy szép keretben bemutatja az ember costumjének a fejlődését a legrégebb időktől mostanáig, azért nekem azt nem kell megfizetni?

No, kedves szerkesztő barátom, csak látta volna, hogy feleségeink milyen szenvedélylyel tanulmányozták a híres szépségek tolettjeit és frizuráját.

— Palikám ilyenekkel lépél meg a születésnapomra.

Pali hallgat és bámul.

— Albertkém, egy ilyen costumben, hogy néznék ki?

Albert hallgat és bámul.

— Kálmánom — — —

— Ne szólj aranyosom — vetém közbe — mert mi olyan siketek vagyunk, — mint az ágyu!

Megvető tekintettel mértek végig bennünket az asszonyok, de ezen a megpróbáltatáson is szerencsésen tullestünk.

És most eljutottunk a földkerekség legnagyobb körképéhez, a Tour du Monde-hoz, a hatalmas indus pagodához, mely a legapróbb részleteiben is művészi munka. Fárasztó dolog ennek a körképnek megtekintése, mert három emeletről élvezhető a kép, mely a csalódásig hiven tárja elénk az exotikus vidékeket és lakóit. Az asszonyok nem tudták megkülönböztetni, hogy meddig van festve a kép és hol kezdődik a valódi élet, mert minden vidéken, Ceylonban, kínai, afrikai, ausztráliai partokon eleven emberek láthatók s csaknem tökéletesé teszik a csalódást.

De most már kimerültünk alaposan. Albert és Pali sörre szomjuhoztak. Ők ugyanis otthon megszokták minden délben a Fehér-

Keresztben a pilseni sört inni, — de az asszonyok ebbe nem akartak beleegyezni.

— Fiuk! mondám én. Fáradtak vagytok?

— Igen, igen!

— Asszonyok! látni akartok még valamit a kiállításban?

— Igen, igen!

— Nohát segítsek én mindnyájatokon. Lépünk rá a trottoir roulautra, a mozgó járdára. Ti pihentek ez alatt és mégis meglátjuk az egész kiállítást.

És így ráléptünk a kiállítás egyik csodájára, a mozgó járdára. A járda megindult. Ez aztán igazán pazar élvezet volt. Körülvitt bennünket a járda az egész kiállításon. Elvonult szemünk előtt a hatalmas kiállítás minden szépsége és nagyszerűsége. Igaz, hogy képtelen dübörgés közt jutott ki ez az élvezet, miközben Albert és Pali valóságos idegrohamokat kaptak, de az asszonyok ezt nagyon élvezetesnek tartották és mi belényugodtunk. — Utközben egy fölfordított házat láttunk, a grand guignolt, melynek a földön van a házteteje és fönt van a kapuja. Albert ennek láttára a fejéhez kapott.

— Asszony! — kiáltott — én megörültem! Jaj, fordítva látom már a házakat.

— Ugyan ne kiabálj, hisz ez ugy van építve.

— Nem — nem, ez nem lehet!

— Albertkám — mondám neki csitítólag. — hát nem láttad, otthon nálunk Aradon is van egy ilyen csuda? Csabán építettek egy tetőt, nálunk Aradon egy nyári színházat. Azután a csabai tetőt rátették az aradi színházra. Csak ilyenformán lehetett Albertet valamiképp magához téríteni és az örült dolgokat, mint természeteseket feltüntetni.

Delet harangoztak. Haza hajtottunk pihenőre, hogy délután ujult erővel megtekinthesük a magyar pavillont, a mi büszkeségünket. Erről legközelebb.

Az esztergomi ünnepségek.

(Magyar katolikusok jubileuma.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 14.

A magyar kereszténység kilencszázéves évfordulójára diszbe öltözött a primás székhelye: Esztergom város. Unnapi diszben ragyognak az utcák, a melyekben véges-végig nemzeti színű lobogók lengenek a házak ormairól.

A lakosság egész napon át talpon volt s az állomásnál nagy néptömeg várakozott az egymásután érkező előkelőségekre. Délután érkezett meg Frigyes főherceg a király képviselőjében, utána Széll Kálmán és Darányi Ignác miniszterek. A király képviselőjének fogadására nagy előkészületeket tettek. Már Nána állomásánál fogadták Frigyes főherceget a főpapság részéről Komlóssy Ferencz, Roszival István és Csernoch János kanokok, míg a kormány tagjaira a füzitői állomásnál várakoztak. A primási palotára, a hol Frigyes főherceg megszáll, kitűzték az uralkodóház lobogóját.

Délben Vaszary Kolos hercegprimás tudatta a papsággal, hogy a pápa a magyar kereszténység kilencszázéves évfordulója alkalmából megörvendeztette a magyar katolikus papságot. Protonotariusi és prelatusi méltóságot adományozott az esztergomi káptalan tagjainak; Andor és Godras báró udvari papokat pápai kamarásokká nevezte ki.

Wlassics, Plósz és Lukács miniszterek már délelőtt Esztergomban voltak; délután 2 órakor érkezett Széll Kálmán és Darányi Ignác, a kik a primási palotába szálltak, négy órakor

Frigyes főherceg, a kit *Andrássy* alispán beszéddel üdvözölt. A főherceg néhány szóval megköszönte a fényes fogadtatást, aztán impozáns, szinte végnélküli sorban megindult a bevonulás. Hosszu kocsisor robogott a díszbe öltözött katonák sorfalai között.

Frigyes főherceg a díszszázad megtekintése után lakosztályába vonult, öt óraker pedig az összes vendégekkel egyetemben a Szentromság szobor leleplezésére ment.

A gyönyörű szobrot, *Kiss György* művét *Rimély* püspök szentelte fel s a leleplezés óriási közönség jelenléte mellett történt meg.

Az ünnepély végeztével 6 óraker fogadta Frigyes főherceget az elébe járuló egyházi, megyei és városi küldöttségeket. Este nyolcz óraker toronyzene és kivilágítás. Kilencz óraker pedig lampionos menet és zenés takaródó fejezte be a mai ünnepségeket.

Frigyes főherceg, mint tudósítónk jelenti, holnap délelőtt elutazik Esztergomból.

Esztergom, augusztus 14.

Az a beszéd, amelylyel *Frigyes* főherceg *Andrássy* alispán üdvözlő szavaira válaszolt, a következőképen hangzik:

Esztergom vármegye és Esztergom szab. kir. város közönsége érzelmeinek kifejezését s a magas trón és a felső királyi ház iránti hűség ragaszkodását örömmel veszem át s szívesen fogom ő Felsőge előtt tolmácsolni. Fogadják a szívélyes fogadtatásért őszinte köszönetemet!

Este 7 óraker a primási palota dísztermében nagy ebéd volt, a melyen az asztalfőn *Frigyes* főherceg, véle szemközt, a másikon *Vaszary* Kolos hercegprimás ült. A főherceg jobbján *Szell* Kálmán miniszterelnök és *Wlassics* Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter, balján *Császka* püspök és *Kotz* altábornagy foglaltak helyet; míg *Vaszary* mellett *Plósz* Sándor igazságügyi miniszter ült. A főherceg az ebéd tartama alatt vig hangulatban volt és kedélyesen társalgott szomszédjaival, a miniszterekkel és a primással.

Estebéd után 9 óraker Frigyes főherceg a főispán és polgármester társaságában kocsira ült s megnézte a kivilágítást. Különösen a bazilika ragyogott gyönyörű fényben. Falain sok ezer lámpa csillogott s felülről is ki volt világitva, az ablakok valóságos tündéri fényt szórtak az utcákra. A kivilágítás, bár esett az eső, remekül sikerült s a közönség is hatalmas tömegekben hullámozott az utcákon. — Szép volt még a városháza és a vármegyeháza, a benzések és az apácák klastroma, a takarékpénztárak és számos magánépület.

A kálvária tornyán katonazene játszott, a melyet *Bogisich* püspök vezetett.

SPORT.

+ Az arad-hegyvidéki turista-egyesület pisiki-, petrozsényi-, paringhegyi-, szurdoki-, lupényi kirándulására szépen jelentkeznek a tagok és az ezek által bevezetett vendégek. Eddig Aradról összesen 15-en jelentkeztek, közöttük 5 hölgy, a vidékről pedig 5-en, közöttük 2 hölgy. A kirándulásra jelentkezhetnek még csütörtökön délig lehet *Kádas* Antal vezetésű Arad (*Csanádi palota II. em.*) Indulás Aradról f. hó 18-án d. u. 1/25 óraker, visszaérkezés Aradra f. hó 21-én reggel 8:08, illetve 10:50 óraker. Költségek: 30 korona, melybe a teljes vasúti jegy, ellátás, hálás, podgyászshordó lovak és szekerek, valamint a szolgálát is bele vannak számítva; vasúti jegy nélkül 13:50 korona. A jelentkezésnél 10 korona előre lefizetendő. A többől az előre rendelendő dolgok költségei fedeztetnek, a maradvány pedig visszatérítetik. Tömeges jelentkezést kérünk. Az *A. H. T. E.* elnöksége.

+ Az aradi kerékpár-klub szerdán f. hó 15-én este fél 9 óraker a Hungaria kávéház külön helyiségében értekezletet tart. Tárgya f. é. szeptember 10-én életbe lépő kerékpár-adó, továbbá az augusztus 19- és 20-iki két napos kirándulás. Az elnökség kéri a tagokat, hogy ezen fontos értekezleten minél nagyobb számban megjelenjenek.

+ A Meteor kerékpár-klub szerdán. e hó 15-én kirándulást rendez *Traunaura*. Indulás délután 2 óraker a klub-helyiségéből.

Bérlet-rendszer változás az aradi színházban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

A színházi bérletrendszer ellen a lefolyt színiévadokban több rendbeli panasz fordult elő; panaszkodott a bérletközönség, de panaszra volt oka a színi direktornak is. Ezen a szerencsétlen állapoton mindenképen segíteni kellett; meg kellett keresni azt az expedienst, mely legalább nagy részben segít a bajon, kielégíti a bérletket és enyhíti a direktzió amugy is súlyos helyzetet.

Az eddigi rendszer szerint kétféle bérlet volt: a páros és páratlan bérlet. A heti műsor összeállításánál az igazgatóságna tehát figyelemmel kellett lennie arra, hogy a páros és páratlan bérlet egyformán és kellő változatossággal kapja a darabokat, másrészt azon kellett fáradoznia, hogy tulságos ismétlésekkel ne bosszantsa a bérletket. Ez utóbbi fáradozása azonban rendkívül sok akadályokba ütközött. Mert tegyük fel, hogy az igazgató nagy áldozatok árán szerzett meg egy kiállításos darabot vagy előadásra tűzött egy nehéz és hosszas előkészületet igényelő operát. Két előadás nem hozhatta be a költséget, de talán négy sem, ha pedig négyszer került a darab előadásra, a bérlet már zugolódott és olyképen segített magán hogy a páholyokon tudott.

A legnagyobb zavart azonban a bérlet nagy részének az az eljárása okozta, hogy bérletéhez *alórlóket* szerzett és így kéz alatt megteremtődött a negyednapos bérlet. A műsor összeállításánál az igazgató természetesen ezen negyednapos bérlethez nem tarthatta magát és így megesser, hogy bizonyos negyednapos bérlet négyeszer ötször kaptak ugyanazon darabot. Ennek következménye pedig az volt, hogy most már a negyednaposok is tudtak a páholyokon.

Igy azután lassanként állandóvá lett a páholyokon való tudadás, valóságos színházi fiók-pénztárak keletkeztek bizonyos kereskedő üzletekben, ahol olcsón és mejdnem minden előadásra kaphatott a közönség annyi páholyt a mennyit csak akart és a közvetítő kereskedők elég jó hasznot hajtó mellékkeresetre tettek szert a páholyok eladásából.

Hogy ebből a gseftelésből az igazgatóra nagy anyagi kár háramlott, azt bizonyítani felesleges. A közönség a nem bérelt helyekre alig reflektált, mert hisz olcsóbban elegáns páholyokhoz jutott.

Az előadottakból tehát világos, hogy áldatlan volt a helyzet úgy a bérletre, mint az igazgatóra nézve; az is bizonyos, hogy ezen bajokon sürgősen segíteni az intéző körök elengedhetetlen kötelességévé lett.

De miképen? Legközelebb fekszik a páros és páratlan bérlet megszüntetése és helyébe a *hármás bérleti rendszer* behozataia. E szerint volnának *a. b. és c. bérleti napok*. Ez a rendszer pl. a debreczeni színházban kitűnően bevált. A hármás rendszer egyik előnye már abban nyilvánul, hogy drága kiállításos darabok vagy nagy fáradsággal betanult operák háromszor adhatók egymásután, de ha hatszor adat-

nának még akkor sem válhatnak a bérlet terhére és az igazgatóságna meg van az a kilátása, hogy egyik vagy másik bérlet bosszantása nélkül megtalálja számadását.

Az igaz, hogy a bérlet ezen rendszer mellett csak minden harmadnap megy az előadásra de a tapasztalat megmutatta, hogy a bérlet legnagyobb része eddig sem járt minden másodnap, hanem csak minden negyednap a színházba. Ezen rendszer mellett megszűnik talán az az abusus is, hogy a bérlet albérletbe adják páholyukat, mert hatodnapos albérletre alig fog jelentkezni valaki.

Megszűnik a legnagyobb valószínűség szerint a füszer- és divatüzletek mellékkeresete is mert csak a legritkább esetben lesz kénytelen a bérlet páholyán tudadni. Ha még hozzáesszük hogy a műsor összeállítása is könnyebbé és változatosabbá lesz, akkor csak helyeselhetjük ha az igazgató ezen hármás rendszert megvalósítani törekszik.

A jövedelem szaporítása szempontjából kiálkozik még egy mód, és ez pl. az operák vagy nagyszabású kiállításos daraboknál a *helyárak mérsékelt felemelése*. Ez a módszer nem új Mert pl. a budapesti nemzeti színháznál, amikor még az operákat is ott adták elő, minden operaelőadásnál magasabb helyárak voltak. És ez a mérsékelt árfelemelés indokolt volt: mert ezen módon az igazgatót nagymérvű kiadásai valamiképen fedezetet találtak és ez tette lehetővé, hogy olyan műsorb kapott a közönség, mely a legkülönbözőbb és legkényesebb igényeket kielégíthette. A mostani rendszer mellett pedig ez lehetetlen volt. A példa mindent megmagyaráz. Tavalay például *Mignon* vagy *Traviata* opera, melyek valóban gyönyörűséget szerettek a közönségnek, 4—500 frt deficizzel jártak. Ez mindenestre nem bátorító az igazgatóra, hogy ilyen zeneművek előadását forcirozza, amikor *Szulamith* vagy *Goldstein Számi* 4—500 frt hasznot hoznak. Ha azonban a mérsékelt árfelemelés biztosítja a direktort arról hogy legalább reá nem fizet, akkor gyönyörködni fogunk több operában és a bérletközönségnek nem lesz oka panaszkodni, hogy *Szulamith* hétszer is alkalmatlankodik az ő műsorán.

Leszkay András jelenleg ezen a rendszer-változás fölött okoskodik és előre megvagyunk vizsgálódva arról, hogy a helyes utat fogja kitalálni, és hogy a színügyi bizottság, valamint a nagyközönség támogatni fogja azon őszinte iparkodásán, hogy a jelenlegi ádatlan állapoton segítve legyen.

Elfogott aradi kalandornő.

(*Hrazdil Gottfried* kedvese.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, augusztus 14.

Pompás fogása van ismét a szegedi rendőrségnek. Kezébe került egy *Vágó* Amália nevű aradi származású kalandornő, aki városról-városra járt s egymásután követte el legvakmerőbb betöréseket. Legutóbb Debreczenben, Bártfán, Kecskeméten, Aradon járt s betöréseket követett el mindenütt, ahol megfordult.

A hirhedt kalandornő, akiről az hirlik, hogy kedvese volt a nemrégiben elfogott *Hrazdil* Gottfried rablójalkosnak, három nap óta tartózkodik Szegeden s ez alatt egész sorozatát követte el a betöréseknek. A kalandornőről a rendőrség ma már kiderítette azt is, hogy az betöréses lopás miatt börtönt ült a pestvidéki törvényszék fogházában.

A magát *Vágó* Amáliának nevező hirhedt hölgyet vasárnap délután fogták el a Boldogasszony-sugárut 12. számú házában, amikor az betöréses lopást kísérelt meg. A házában lakók

észrevették, hogy valaki jár özv. Thaller Andrásné lakásában. Az uriaszony fürdön tartózkodik és így azonnal tudták, hogy betörő jár a lakásban. Zajt csaptak, mire a betörő menekülni igyekezett, de a megjelent rendőröknek sikerült elfogni.

A kalandornőt a rendőrségre szállították s annak vallatásával telt el ma az egész nap. A vasuti állomásról bevitték a kalandornő csomagját, amelyből előkerültek a bűnjelék. Aranygyűrűk, karékek, nyaklánczok s több zálogjegy. A zálogjegyekből megállapították, hogy a betörő Kecskeméten, Aradon, Debreczenben Bártfán járt s mindenütt nagyértékű aranyékszert zálogosított el.

A leány délután már bevallotta, hogy Szegeden három nap óta tartózkodik s ez idő alatt öt betörést követett el. A Zrinyi-utczában a Lefter-féle házban járt, ahol az emeleten lakó, de éppen fürdön időző kataszteri mérnök lakásába hatolt be s onnan vitt el több érték-tárgyat.

A Boldogasszony-sugáruton Halle Sámuel könyvelő lakásába hatolt be s onnan selyembluzokat, aranyfüggőt, aranyövet lopott. A Szentháromság-utca egyik házában ezüst-órát, a Tisza Lajos-köruton Szűcs Sándor kárára két ezüst órát vitt el.

Vágó Amália bevallotta azt is, hogy Debreczenben a pályaudvaron egy ládája fekszik, amely tele van lopott ékszerekkel, zálogjegyekkel és lopott ruhaneműekkel. A rendőrfőkapitány táviratilag intézkedett, hogy a kérdéses láda ide küldessék.

A főkapitány délután lefénképezte a betörőnőt azon czélból, hogy fényképét megküldhesse a rendőrkapitányságoknak a további nyomozás megejtése czéljából.

A magyar diákok veresége Párisban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 14.

A párisi diákkongresszuson a magyar ifjuság csufos vereséget szenvedett. Kár volna eltitkolni a dolgot, a szépítés csak a jövőre nézve is hasonló felsülésnek vetné meg a melegágyát, holott a vereségnek őszinte feltárása komolyabb szervezésnek vetheti meg az alapját és czéltudatosabb vezetést eredményezhet.

A románok egységes vezérléssel mellett, mint szervezett csoport szerepeltek a kongresszuson, a magyarok ötletszerűen, összetartás nélkül, egymásnak ellentmondóan viselkedtek. A románok kitűnően beszélnek francziául, a magyarok között egyetlenegy sem volt, aki francziául beszédet tudott volna mondani. A románok mindig egyöntetűen szavaztak, a magyarok megszólva egy része így, a másik része amugy szavazott. Es nem egyszer, a franczia nyelvet nem bírván, vezetés pedig egyáltalában nem lévén, megéljeneztek olyan szavazási eredményt, amely ellen a szavazáskor éppen állást foglaltak. Ami a kongresszusi vezetőségben természetesen nagyon furcsa véleményt kellett a magyarokról.

Politikai szempontból fontossággal bír, hogy a nagyváradi, kolozsvári és lugosi oláh diákegyesületek a románországi diákegyesületekkel együttes csoportot képeztek a kongresszuson, sőt a csoport elnökének, tehát a kongresszus egyik alelnökének, Sturtu-t a kolozsvári egyetem hallgatóját választották meg. E szerint a románországi diákokat a kongresszuson hivatalosan egy magyar állampolgár képviselte és viszont az oláh csoport elnöke egyben magyarországi diákegyesületet is reprezentált.

Ez ellen a választás ellen a magyar ki-

küldöttek „a bas“ kiállításokkal, lármával és padveregetéssel válaszoltak. Amire az egyik román kiküldött finom ironiával megjegyezte, hogy ne kiabálni tessék, de a szószerkekre menni és érvekkel hozakodni elő. A magyarok részéről általános némaság volt erre a válasz.

E kérdésben annál elítélendőbb a magyarok indolenciája, mert az oláhok ama taktikája, hogy a magyarországi diákegyesületekkel egy csoporttá alakultak és magyar-oláh diákok választanak elnöknek, az idén nem meglepésszerűen történt. Ugyanigy cselekedtek már a legutóbbi turini diákkongresszuson, tehát a magyarok előkészülhetek volna arra, hogy az idén más szerepük legyen.

De apróbb kérdésekkel szemben is tehetetlenül állottak a magyarok. Így például amikor az oláhok felpanaszolták, hogy Bolcas Lucian oláh diákokat Nagyváradról kicsapták, ezt politikai üldözésnek tüntették fel. Magyar részről ez az öt szó volt a válasz: „Nem így áll a dolog.“ De hogy hogyan áll, azt már senki sem mondta el.

Nagyon kedvező alkalom volt a helyzet tisztázására az a körülmény is, hogy zsidó román diákok elpanaszolták a kongresszuson séreimeiket. Így azt is elmondták, hogy őket az oláh diákegyesületek tagjaivá nem veszik fel. A románok erre kijelentették, hogy a zsidók Romániában nem lévén állampolgárok, nem román állampolgárt egyesületeikbe nem fogadhatnak. De viszont épen a kongresszuson a románok nem román állampolgárt, hanem magyar állampolgárt tettek meg hivatalos képviselőjükké. Emellett ellenmondás feltüntetése lényegesen csökkentette volna a kongresszuson a rokonszenvet a románok iránt, mert szembezőkövé tette volna kétszínűségüket és ravaszágukat.

Így azonban a románok ügyessége megszerezte a román ügynek a kongresszus és annak vezetőségének szimpatiait. Effisio Gigliotto kongresszusi elnök például azzal a kijelentéssel zárta be a kongresszus egyik ülését, hogy a kongresszus tagjai a románokat nemcsak barátainak, de testvéreiknek tekintik.

A magyar diákok e kijelentést valóban nem tekinthetik győzelemnek, mint a hogy mindent annak vesznek és hirdetnek. Valóban, a jövő diákkongresszust a magyar diákegyesületnek másképen kell majd előkészíteni, szervezni és megszínálni.

HIREK.

A király ünneplése.

— A hetvenedik születésnap. —

Az egész monarchia hetek, sőt hónapok óta készül, hogy dicsőségesen uralkodó királyunk 70-ik születésnapját méltóan megünneplje. Bécs s az osztrák városok már régóta készek a maguk programjával. A vidék összes nagyobb városai, sőt községei is megállapították már e nevezetes évforduló megünneplésének módozatait. Aradváros hatósága a közönséggel együtt rajta lesz, hogy ez ünnepet igazán emlékezetessé tegye a hódolatnak és szeretetnek azzal a megnyilatkozással, mely uralkodónk személyét mindenütt ez országban övezi.

Mint tudva van, jelentős részt kér magának e szép, lelkes ünnep rendezéséből az Aradi Nemzeti Szövetség is, melynek elnöke ma az alábbi meleghangú felhívást bocsátotta ki, a melyet mi is figyelmébe ajánlunk Arad minden polgárának:

Aradváros hazafias közönségéhez!

Nagy és nevezetes ünnepek köszöntenek ránk a legközelebbi napokban.

Az isteni gondviselés ritka kegyelméből hetvenedik születésnapját üli e hó 18-án a legalkotmányosabb fejedelem, dicsőségesen uralkodó királyunk, kinek országlásához népek áldása, igaz szeretete tapad.

És ugyanekkor van kilencszázados évfordulója annak, hogy a magyar királyság megalapított és az első király, áldott emlékezetű Szent István a magyar koronával megkoronáztatott.

Az aradi Nemzeti Szövetség abban a meggyőződésben, hogy ezek a mozzanatok városunk minden hazafiasan érző szivü lakójának lelkében viszhangra lelnek, arra hívja fel a t. közönséget, hogy e kettős kiemelkedő mozzanatot minél impozánsabb ünneppé tegye s ekkép városunk történetében örökítse meg.

A Nemzeti Szövetség pénteken, folyó hó 17-én és vasárnap folyó hó 19-én este fél nyolcz órakor nagy lampionosmenetet és zenés takarodót rendez, mely az Attila térről kiindulva, a Heim Domokos-utczán, Tökölly-téren, Forray-után, a Szabadság-téren körül a Vörösmartyi-utczán, az Andrássy-téren át a városház elé vonul, hol az összes aradi dalárdák (aradi dalegylet, waggongyári dalkör, szárnyaskerek dalkör, aradi munkásdalárda) 150 dalosa fog hazafias énekeket előadni zenekari kíséret mellett. A menet a József főherczeg-uton körül az Andrássy-téren, az Atzél Péter és Forray-utczán vonul vissza kiindulási helyére.

Tisztelettel felkéri a Nemzeti Szövetség városunk t. háztulajdonosait és lakosait, hogy ez esteken házaikat lobogózzák fel és ablakait világítsák ki. Adjunk külsőleg is minél fényesebb kifejezést alkotmányos királyunk iránti tiszteletünknek s a kilencszázados magyar királysághoz való törhetlen ragaszkodásunknak!

Aradon, 1900. évi ugusztus hó 14-én.

Institoris Kálmán,

az aradi Nemzeti Szövetség elnöke.

Goldis József aradi megyés püspök körlevelben elrendelte az összes aradi gkel. román egyházmegyei esperesi és plébánia hivataloknak, hogy a király ő Felsege születésnapját, tekintet nélkül a naptárban beállott különbözetre, a többi hazai hitfelekezettel egyszerre augusztus hó 18-án ünnepljék meg Tedeum-mal egybekapcsolt istentisztelettel.

— Nagy Boldogasszony napját szent áhitattal ünneplik meg holnap, szerdán, az ország minden részében a keresztény lakosok. Ez a legnagyobb Mária-ünnep, mely a boldogságos szent szüz mennybemenetelének emlékére rendeltetett és a melyet, mióta Mária Magyarország védasszonyává tétetett Szt. István által, mindenkor kiváló fényvel és pompával ünnepl meg a magyar katolikus anyaszentegyház. A magyar nép hite sok olyan hatalmat és cselekedetet tulajdonít Szüz Máriának, amelyet az csak akkor éreztet az emberekkel, ha annak megtevéseért Nagyboldogasszony napján könyörögnek hozzá.

— A katolicizmus ünnepe. Az egész országban nagy fényvel ülik meg holnap a katolikus vallásnak hazánkban történt meggyökeresedése 900 éves emlékünnepe. Aradon a minoriták temlomában délelőtt 10 órakor mise lesz, melyet Csák Czirjék dr. rendfőnök tart nagy papi segédlettel. Ezt megelőzőleg 8 órakor és fél 10 órakor ünnepi prédikációk

lesznek. Az elsőt Székely Polykár, a másodikat Novák Adorján lelkész tartja.

— **A fehérvári püspök temetése.** Ma délelőtt ment végbe Steiner Fülöp székesfehérvári elhunyt püspökének temetése nagy részvét mellett. A temetési szertartást Meszlényi és Majláth püspökök Fehér Ipoly panonhalmi főapát, Vajda zirczi apát segédkezésével végezték. Nagy sokadalom kísérte utolsó útjára az elhunyt püspököt s a közönség körében számos előkelőség volt látható. Klotild hercegnőt Szirmay udvarhölgy, József kir. herceget Zurna altábornagy képviselte. Ott voltak a Cziráky és Eszterházy grófok, Fiáth Miklós br. és Fenyvessy Ferencz főispánok, stb. A székesegyházban impozáns rekviemet tartottak s onnan fiatal papok vitték ki a koporsót a temetőbe.

— **Katonai gyakorlatok a Maroson.** Augusztus hó 27. és 29-ike közt érdekes gyakorlatokat tartanak a huszárok Arad és Temesvármegyék területén, a m. kir. honvéd lovassági felügyelő vezénylete alatt. E gyakorlatok folyamán ugyanis több huszár-ezred Paulis és Pécska közt át fog usztatni a Maroson.

— **Steiner püspök halálához.** Steiner Fülöp dr., székesvári püspök elhunyt alkalmából a *Buda pesti Katolikus kör* is kifejezte részvétét. A kör vezetősége a székesfehérvári káptalanhoz a következő részvétlét intézte: „A Buda pesti Katolikus kör mely fájdalommal siratja a nagynevű főapát, akinek dicső neve örökre élni fog.

— **A honvédek gyakorlata.** A 8-ik honvédegyalogezred aradi 3-ik zászlóalja holnap, szerdán reggel indul a gyakorlatokra. A zászlóalj Lugosra megy s ott egyesül ezredével.

— **A tapolczai választás.** *Tapolczán* ma folyt le az országgyűlési képviselő választás. A szavazás egész nap tartott. Éjjelkor Hertelendynek 1393, *Abaffynak* 874 szavazata volt.

— **Miksa herceg freiburgi káplán.** *Baselből* telegrafálják, hogy a freiburgi katolikus egyetem Miksa szász herceggel tárgyalásokat folytat az iránt, hogy a herceg fogadja el a freiburgi kápláni állást. Mint hírlik, a tárgyalások eredményre fognak vezetni.

— **Beöthy László házassága.** *Beöthy László*, a *Nemzeti Színház* igazgatója ma délután vezette oltárhoz Budapesten *Szvirák* Gizellát.

— **Vaszary osztrák bibornok.** Berlinben, egy kalendáriumféle könyv jelenik meg *Kürschner Handbuch* címmel. Ez a derék könyvecske tele van hibákkal. Amit rólunk magyarokról ír, az merő hazugság. Vagy tudva, vagy öntudatlanul az hirdeti, hogy *Vaszary* és *Schlauch* — osztrák kardinálisok. Ez is eléggé bizonyít a német alaposág mellett.

— **A Tribuna panasza.** A nagyszebeni *Tribuna* most kivételesen a szerbekre panaszkodik. Azt írja, hogy Szerbiában Kragujevácz vidékén a buza termés gyenge, a tengeri azonban jól fog fizetni és hogy az ott lakó románok a nagy adók miatt sehogy sem bírnak előrehaladni. Papjaik és tanítóik nincsenek a románoknak; románok csak a családjuk körében és csak akkor beszélhetnek, ha nincs a közelben valami szerb atyafi. Szóval Sándor király országában csehül áll a románok sora, amint ezekből a sorokból nyilván kitetszik. Mennyire másképpen van idehaza! . . . Román testvéreink beszélhetnek itthon románul, van templomjuk elég, papokat is annyit tartanak, ahányat akarnak; iskoláikban, templomaikban román nyelven panaszkodnak szörnyű elnyomásról, üldözésről. És mégis mi, magyarok vagyunk a barbárok és minket vádolnak azzal, hogy megfosztjuk őket anyanyelvüktől. A *Tribuna* gondolkozása eshetnék egy kissé.

— **Diszokmány-átnyújtás.** Az aradi kereskedők köre küldöttségileg tisztelgett ma *Andrényi Károlynál*, akinek a kör a segélyalap gyarapodása iránt tanúsított érdeklődését azzal hálálta meg, hogy a közgyűlés alkalmával tiszteletbeli

taggá megválasztotta. Az erről szóló diszokmányt ma nyújtották át ünnepélyesen. A küldöttség *Tedeschi* Viktor elnök vezetése alatt a következő tagokból állott: *Fehér* Gyula, *Weinberger* János, *Hegyi* Albert, *Szojka* János, *Glück* Dezső, *Pöhm* János és *Keppich* Zsigmond.

— **Tizenöt revolver.** Ez a tizenöt revolver öngyilkosságot jelent, melyet az utóbbi időben követtek el *Aradon*. A revolvereket a rendőrség lefoglalta s ma délelőtt elárvereztette. Ezenkívül több gazdátlan tárgy került dobra a városháza udvarán, hol a zsbárosok vidáman szüretelték a sok olcsóságot. A legértékesebb tárgy egy A. E. betűvel jelzett arany gyűrű volt. Az egész árverés 80 koronát jövedelmezett a városnak.

— **Steinitz meghalt.** *Steinitz* Vilmos, a híres cseh sakk-mester — mint New-Yorkból táviratozzák — meghalt. *Steinitz* Prágában született 1837-ben. Bécsben tanulta a matematikát s még egész fiatalon kiutazott Amerikába, hol azóta élt. Első nagy sikerét 1862-ben a nagy londoni nemzetközi sakkversenyen aratta, a hol a hat díj utolsóját nyerte meg. Az 1865-iki dublini kiállítás alkalmával rendezett kongresszuson az első díjat nyerte. Később legyőzte *Blackburne*-t, *Zuckertort*-ot és az orosz *Csigorin*-t. Pár év előtt Bécsben járt s egyszerre huszonegy partit játszott, melyek közül huszat megnyert.

— **Kedvezményes jegyek Budapestre.** Fővárosi tudósítónk telegrafálja: Tekintettel arra, hogy Szt. István napja az idén a magyar katolikus egyház 900 éves ünnepével összeesik így Szt. István napját, a mely eddig is nemzeti ünnep volt, az idén sokszoros fényvel ünneplik meg, *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a kedvezményes zónatarifa, a mely 1889. év előtt fennállt s a melynél fogva Magyarország minden részéből tetemesen mérsékelt áru jegyekkel utazhattak Budapestre, az idén ismét megadassék. E rendelet után valószínű, hogy az idei Szt. István napra rengeteg vidéki rándul föl mérsékelt jeggyel a fővárosba.

— **ungyilkos mágnás.** *Forgách* Mihály báró, volt főhadnagy, ma Bécsben agyonlőtte magát. *Forgách*, mint tudósítónk telegrafálja, gyógyíthatatlan idegbajban szenvedett s az kergette a halálba.

— **Eljegyzés.** *Pauer* Karoly 3-ik honvédhuszárezredbeli főhadnagy jegyet váltott *Szegeden* *Aigner* Aranka kisasszonnyal, özv. *Aigner* Károlyné, szül. *Szezenszky* Kornélia urhölgy bájos leányával.

— **A hercegprimás inasa.** János, a hercegprimás régi inasa igen eredeti ember, kiről számos józú anekdota kering. Mindenüvé követi a hercegprimást a hü János, most is ott van vele *Balatonfüreden*. *Ponori Theurewk* István volt aradi hírlapíró meglátogatta a minap az üdülő főpapot s e látogatásáról írva, a következő mulatságos apróságokat meséli a Jánosról:

Az előszobában — írja — egy idősebb embert találtam, amint papi gallérokat tisztogatott. Barátságosan mosolygott reám s szinte vártam, hogy megveregeti vállamat. Ah, persze! A János! *Vaszary* Kolosnak még abból az időből bizalmas komornyikja, amikor Győrött tanárkodott. Erről a Jánosról, arról a rendkívül kedves viszonyról, mely közte és *Vaszary* Kolos között létezik, mulatságos anekdoták szólnak. János néha fölényeskedik és *Vaszary* szelid mosollyal türi ezt a zsarnokoskodást. Mikor *Vaszary* hercegprimássá lett: Budapesten a társadalom legelőkelőbb tagjainál látogatásokat végzett. Egyszer a különben mindig jókor fekvő hercegprimás valamelyik estélyről éjjeli feltizenkettőkor tért haza. János már nyugtalanul várta. S mikor meglátta a hercegprimást: szemrehányólag tekintett reá és csak ennyit mondott:

— Na, maga ugyan jól kezd.

Nem sokkal ezután történt, hogy *Vaszary* Ko-

los Rómába készült, megköszönni a pápa 6 szentségének kegyét, amelylyel őt bibornokká kinevezte.

— Valaki kérdezősködik Jánosnál:

— Mikor utaznak Rómába?

— Néhány nap múlva.

— És meddig maradnak ott?

— Hja, azt nem tudjuk. Mert amilyen nagy szerencsénk van, még úgy lehet, hogy mindjárt ott tartanak minket — pápának.

— **Uj táblai bírák.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Plopu* György dr. ítélőtábla-bírói czimmel és jelleggel felruházott felsővissói járásbíró a nagyváradi és *Bucz* Lajos dr. pestvidéki törvényszéki bíró a budapesti ítélőtáblához bírákká nevezte ki.

— **Nyolczszáz buzakereszt lángokban.** *Rabi* János *m.-pécskai* gazda tanyáján, mint tudósítónk jelenti, tegnap nagy tűz pusztított. A délután folyamán, a cséplés alatt kigyuladt egy kazals *nyolczszáz kereszt buza elégett*. A cséplőgép is odaveszett a lángokban. A tűz valószínűleg a cséplőgépből kipattant szikráktól származott. A kár, mely *Rabi* János és a szegénysorsu részeseket sújtja, 3—4000 korona. A buza nem volt biztosítva, míg a cséplőgépet, mely *Korács* Mátvás és társai tulajdonát képezte, biztosították. Igen szomorú helyzetbe kerültek a részesek, kik most a legnagyobb nyomornak néznek eléje.

Ugyancsak *M.-Pécskán* más helyen is volt tűz. *Hajas* Pál tanyáján két kazal szalma égett le. A kár 4—500 korona.

— **Körrendelet a névváltoztatásokról.** A belügyminiszter valamennyi törvényhatósághoz körrendeletet intézett, melyben felhívja őket, hogy a folyó év első felében a hatóságuk területén engedélyezett névváltoztatások anyakönyvi följegyzése iránt intézkedjenek, s az esetleges észrevételekről jelentést tegyenek.

— **Széthasította a felesége fejét.** Véres gyilkosság híret jelentik *Ágrisoról*. Ma ott *Tyucz* Györgye munkás ember, szóváltás közben, baltájával megölte a feleségét. Ulyat vágott a baltával az asszony fejére, hogy az a szó szoros értelmében kétfelé hasadt. A hullaszemlét holnap tartja meg *Boksán* Szevér ternovai szolgabíró, *Fényes* Vincze járásbíró, *Borsos* Béla dr. borosjenői és *Reitter* Ödön dr. ternovai járási orvos.

— **Kivétel a munkaszünet alól.** Egyik kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszterhez azzal a kéréssel fordult, hogy a rövidáru és rőfőskereskedőknek a vasárnapi munkaszünet tartama alatt szabad-e olyan cikkeket kiszolgáltatni, amelyek a temetéshez szükségesek? A miniszter erre a kérdésre azt felelte, hogy a divatáru vagy rőfőskereskedők halottas cikkeket a vasárnapi munkaszünet ideje alatt is árusíthatnak.

— **Elhunyt író.** *Papp* Dániel, az ismert tárcza- és regényíró, a képviselőház naplójának segédszerkesztője, ma, mint tudósítónk jelenti, agyhártyagyulladásban meghalt. Özvegyén kívül két gyermeket hagyott hátra.

— **Halál kártyázás közben.** *Nagyváradon* ma tragikus eset történt. Egyik kávéházban alsózott egy társaság, ezek között *Singer* Lajos. *Singer*nek rendkívül jó kártyája volt; biztosra vette, hogy övé lesz a kassza. Közben megkontrázták s a kitünő helyzet dacára is elvesztette a pártit. E miatt dühbe jött, még pedig oly nagy mérvben, hogy az izgalomtól gu-taütést kapott. *Holtan* fordult le az asztal mellől.

— **Az anzikszkártya a hivatalos lapban.** Mindnyájunkat érhet baleset, — mondják a mentők. Ez a közmondás ráillik arra a ritka emberre, aki anzikszkártyát még nem irt vagy nem kapott volna, mert hogy sorsát senki elnem kerüli, annyi bizonyos. Az örök anzikszkártya ime, ma belekerült a komoly *Buda pesti Közlöny*-be is, a hol a kereskedelemügyi miniszter alábbi rendelete olvasható „a levelező lapoknak képékel diszitése árumintákkal terhelése tárgyában“

A belföldi forgalomban, valamint a magyar-német és magyar-osztrák csereforgalomban ezen-tul a levelező lapok hátsó lapjára képek vagy más diszitmények ragaszthatók, de csak oly módon és mérvben, hogy ez által a levelezőlap nyílt levelezés jellege csorbát ne szenvedjen.

E képek, diszitmények stb. ennél fogva egész terjedelmükben ragasztandók a levelezőlapokra, úgy, hogy avval egy tartós egészset képezzenek.

Arumintákat, vagy oly tárgyakat, melyek nem diszitmények, a levelezőlapokhoz, mint ilyenekhez tűzni vagy erősíteni ezentul sem szabad, mert azon levelezőlap alaku küldemények, melyekhez ily tárgyak vannak tűzve vagy erősítve, vagy a melyeken a felragasztott vagy feltűzött tárgyak védő lemezekkel (celluloid stb.) vannak ellátva, nem mint levelezőlapok, hanem mint levelek kezelendők és díjazandók.

— **Bukaresti bankcég bukása.** Bukarestből telegrafálják: A *Zahareanu* cég, a mely Bukarestnek legnagyobb bankcége, megbukott. A passiva 30 millió frank.

— **Muszka tábornok a rendőrségen.** Páratlan hálövendége volt az éjszaka a szegedi rendőrségi szuterénak. Gróf *Poteczky* Antal de utten, volt muszka generális, a varsói *Poteczky* grófok sarja, akinek kecskeméti kórházi szerepléséről épen mai számunkban emlékeztünk meg, az este Szegedre érkezett s ott, mivel pénze nincs, meghálásra a *rendőrség tolonczszobájába* kérédkedett. Az ősz férfi ott is aludt a pricscsen s reggel *Taschler* Endre kapitány elé vezették, aki kihallgatta. *Poteczky*, aki a plevnai csatában mint orosz tábornok vett részt, előadta élettörténetét, a melynek hitelességét okmányszerűleg bizonyította, s elmondta, hogy most Belgrádba törekszik, ahová a múlt évben az államtól meghívást kapott. Főlmutatta azon uxorleánsi lapokat, amelyekben csatái arczképével vannak közölve s elsírta tragédiáját, hogy szolgálai, egy olasz gazficzkóval szövetségbe, négy milliót érő papírjait elrabolták. *Taschler* Endre kapitány, aki francziául hallgatta ki a gróft, úgy intézkedett, hogy a gyalogszerrel Belgrád felé igyekvő tábornokot vasuton Budapestre szállítsák az orosz konzulátushoz. Ott talán majd segítenek a plevnai csata hősen az orosz államhivatalnokok.

— **A felolvasó hölgy boszuja.** Amerikában esett meg ez a történet, de ha ezt nem is bocsátanak előre, akkor is tudná mindenki, hogy csak Amerikában eshetett meg. *Perley* Laurence Anna kisasszonyt Chicagó irodalmi körében meglehetősen jó hírnévnek örvendett felolvasásai révén, melyeket jótékony célra szokott rendezgetni. Az utóbbi időben rágalmozók azt a hirt terjesztették, róla, hogy a jótékony célú felolvasások jövedelmét maga rakja zsebre. Mikor *Perley* kisasszonynak is tudomására jutottak e hírek, meghívókat bocsátott szét klubja hölgyeihez, azzal a figyelmeztetéssel, hogy rendkívül fontos felolvasásokat fog tartani. A klub nagy terme zsufolásig meg is telt s a felolvasó hölgy részletes beszámolást adott róla, hogy mire fordította felolvasásainak jövedelmét, aztán pedig előadását a következő szavakkal végezte:

— Önök pedig, tisztelt közönség, egytől-egyig nem egyebek, mint hazugok és rágalmozók aljas csöcseléke. Önök megpróbálták, hogy jó híremet a legaljasabb rágalmakkal megcsorbítsák és olyakat beszéltek, hogy neme-sőbb gondolkodású hölgynek még az ilyen szavak hallatára is el kellene pirulnia. Nem tudtam egyénenkint eruálni, hogy ki terjesztette ezeket a rágalmakat, azért hát itt a plénum előtt mondom meg véleményemet. Most pedig nem akarok önökről semmit sem tudni többé, hát pusztuljanak innen!

A közönség kissé kellemetlen hangulatban oszlott szét.

— **Öngyilkos törvényszéki bíró.** Megirtuk mai lapunkban, hogy *Horváth* Bódog kassai kir. törvényszéki bíró agyonlőtte magát. A feltűnést keltő öngyilkosságról kassai tudósítónk a kö-

vetkező részleteket jelenti: Villámgyorsasággal járta be a hir tegnap délben városunkat, hogy *Horváth* Bódog törvényszéki bíró öngyilkos lett. *Horváth* Bódog nőtlen ember volt. Ott lakott a Csatorna-utca 4. számú házában egyik emeleti lakásában. Rendezett anyagi viszonyok között élt s pontos, szorgalmas hivatalnok volt. Lelki egyensulya azonban már néhány napja megrendülhetett, mert az utóbbi napokban mintha komor lett volna, sőt tegnap reggel tört akart hozatni takarítónéjával. Öngyilkosságát délben vették észre. A takarító látta meg legelőbb az üvegajtón keresztül. Ott ült karos székén hanyatt dülve, kezében még görcsösen szoritotta a gyilkos revolvert. Az esetet azonnal bejelentették a rendőrségnél, valamint orvosokat is hívtak. A rendőrség részéről *Mihalik* Béla t. rendőrfőkapitány ment a tett színhelyére s nemsokára megérkeztek dr. *Senka* József és dr. *Steiner* Lipót orvosok. Megvizsgálván a halottat, megállapították, hogy a golyó keresztül hatolva az agyhártyán, azonnali halált okozott. A revolverből két töltés hiányzott. Az egyik golyót a falban találták meg, a másik biztosan az agyban van még. Hogy mi vitte rá a derék bírót az öngyilkosságra, nem tudják, de sejtik, hogy gyógyíthatlan betegség következtében történt az. Rokonait táviratilag értesítették a gyászos eset felől, melyről bíró társai gyászjelentést adtak ki.

— **Elfogott sikkasztó.** Megirtuk tegnap, hogy a prágai rendőrigazgatóság távirati értesítése szerint *Kabich* Norbert prágai születésű 40 éves pénztáros 20000 koronát elsikkasztott, azután megszökött. A tolvajt a budapesti rendőrség az este a József-főherceg szállodában elfogta. Mindössze 3755 koronát találtak nála. Az illető *Blaschkasche* Mária uradalmában volt könyvelő és pénztáros. A nagy összeget apránként sikkasztotta s a mikor a napokban meghallotta, hogy pénztárvizsgálat lesz, annyira megijedt, hogy még 4000 koronát magához véve, megugrott, daczára annak, hogy magánvagyonra fedezi a sikkasztott összeget. A rendőrség fogva tartotta s elfogatásáról értesítette a prágai rendőrséget.

— **Öngyilkos takaréktári titkár.** *Nagy-Szebenből* sürgönyzik: *Dávid* János dr. az *Albina* takarékpénztári titkár, ma reggel forgópisztollyal agyonlőtte magát. Az öngyilkos rendezett anyagi viszonyok között élt. Végzetes tettének okát nem tudják.

— **Sikkasztó postagyakornok.** *Braun* Frigyes iglói postagyakornokot, ki az ajánlott levelek kezeléséhez volt beosztva, ma letartóztatták, mert alapos gyanu merült fel ellene, hogy 1200 koronát elsikkasztott.

— **Érdekes elintézés.** Egy újvidéki lap írja ezt a mulatságos dolgot: *Milla* Ferencz újvidéki uri ember Pancsován mulatott a napokban cigányzene mellett. Csak természetes, hogy a „Kossuth nótá”-ról és a „Himnusz”-ról sem feledkezett meg. *Huber* Jenő, a drenkovai kőszénbányák pángermán érzelmű tulajdonosa nem igen örült, hogy ezeket a nótákat huzzák. És egyszer oda is kiáltott a zenének, hogy „kuss!” *Milla* sem volt rest: oda ment *Huber*thez, és nyakon ütötte háromszor, de úgy, hogy „csattant, pattant, mint tüzes villám”. *Huber* lovagias elégtételt kért, de *Milla* segédei csak úgy egyeztek bele, ha — *Huber* először is bocsánatot kér. A német meg is te'te, mire aztán simán lefolyt pisztolypárbajt vívtak.

— **Szent István-napi vonatok.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a Szt.-István ünnepnap alkalmából a m. kir. államvasutak valamint a kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól (a szomszédos forgalom kizárásával) Budapestre mérsékelt áru menettérti jegyek adatnak ki, oly kép, hogy az utasok az I. kocsosztályban két II. osztályu, a II. kocsosztályban két III. osztályu egész jeggyel, a III. osztályban pedig

egy II. osztályu rendes menetjeggyel Budapestre és vissza utazhatnak. Gyorsvonatokon megfelelő gyorsvonatu jegyek váltandók. Ezen jegyek f évi augusztus 15—20. napjain, az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban Budapestre közlekedő valamennyi személyszállító vonathoz (expresszvonatok kivételével) kiadatnak, a visszautazásnak pedig augusztus hó 20. és 21-én, legkésőbb azonban augusztus 21-én este induló utolsó vonattal meg kell történni. Utmegszakításnak sem menet, sem jövetkor helye nincs.

— **Szerecsétlenség az iparvasuton.** A legborzalmasabb utak egyike a Jádvolgy és Reme-cz közti ut. Az óriási magasságu havasok között levő, gyönyörű vidékü Reme-cz csak az ottani fűrészes- és fatelep iparvasutján közelíthető meg. Az őserdőség rengetegében egy kanyargós utat vágtak ki, melyen az iparvasut szállítja le Jádvolgyre a fadarabokat és szives-ségből személyeket is. Rendes menetrendje a kis vasutnak természetesen nincs s az ör csak folytonos sipolással figyelmezteti az esetleg szembe jövő kocsit a baj elkerülésére. Tegnap négy munkás embert hozott le egy kis pályakocsi Reme-czről. Szembe vele pedig Jádvolgyről egy másik kocsit igyekezett fölfelé. Az örült sebességgel lefelé menő kocsit összeütközött a fölfelé menővel s nagy katasztrófát idézett elő. Az utasok közül egy rögtön meghalt, többen pedig súlyosan megsebesültek.

— **Ballerinák a sarkvidéken.** New-Yorkból érkezett hírek szerint megindult a tömeges kivándorlás a jeges sarki tájakon levő új aranymezőkre, Cap Nomebe. Több mint 5000 ember vándorolt már ki és a most induló hajókra háromannyian váltottak jegyet. San Francziskóban 50 hajót szerelnek fel a kivándorlók részére. A tél a sarki aranyországban az idén nagyon szigorú volt és a közlekedésnek igen nagy akadályai vannak. Az első hajó csak e hó végén ér oda. San Francziskóban a minap tömegtelen építőanyagot raktak fel egy hajóra a Cap Nomeban építendő színház részére. Egy-idejűleg 40 new-yorki ballerina is utnak indult, hogy művészetükkel ott fenn a magas éjszakon az aranyásóknak szórakozást és élvezetet szerezzenek. A ballerinák nem szépek és vénecskék is már, de az aranyásók közt a hölgyeket nagyon megbecsülik, mert hisz mult évben megesett Dawson cityben, hogy két aranyásó párbajt vívott egy 45 éves Hebe miatt.

— **Üldözött szerb anarkisták.** *Nápolyból* sürgönyzik, hogy a miniszterium megbízása folytán a rendőrség ma két anarkistát kutatott fel *Petrovics* és *Zsivkovic* szerb állampolgároknak személyében, akik Bécsből jöttek Olaszországba. A két anarkistának állítólag az a terve, hogy a Nápolyban időző montenegrói fejedelmet meggyilkolja, mint erről már ma szözlött is egy táviratunk.

— **Az alkaptány üzemei.** Jelentettük már, hogy *Jankovics* György nagybecskereki rendőrkapitányt basáskodásai miatt felfüggesztette állásától *Perisics* Zoltán polgármesterhelyettes. *Jankovics*nak sok visszaélés van a rovásán. Valamely peres ügyében rovott multu rendőroket hamis eskütevésre fogadott fel. Mindez most sült ki, van azonban *Jankovics*nak még egy érdekes ügye. Pénzhamisítók után nyomozott s közben eljutott Tolvádáig, a hamis pénzverők főfészkeig. Itt rájött, hogy az egyik czinkostárs valamelyik jómódu gazdánál volt éjjeli száláson s mikor a kertben olomdarabkákra bukkant, azonnal letartóztatta a gazdát. A megejtett házmotozásnál ötven darab ezüstforintra akadt s bár az ember bebizonyította, hogy a pénzt kölcsön kapta, *Jankovics* bünjelként mégis lefoglalta. Hazajövet aztán jelentést tett önmagához intézve a következőképen: „Nyomozásom közben elko-boztam 50 darab hamis ezüstforintot, amelyekből azonban időközben saját költségeim fedezésére elköltöttem 17-et.” Azóta rajta kaczag az egész város, mint ahogy felváltva nevése-ges és boszantó volt minden egyes cselekedete. Általában úgy intézte el az aktákat, hogy önmagához czimezte a jelentéseket s ő is írta alá. De megtette azt is, hogy feljelentett valakit, *Jankovics* György alkaptányhoz intézve a

sorait s ugyancsak az aktának a hátán csinalta meg a saját tanukihallgatását, meg az önhatalmu végzést, illetve ítéletet. A fegyelmi vizsgálat kiterjedt, valamennyi dolgára, főleg arra az ezer koronára, amelylyel *Komárominét* akarta megzsarolni.

— **Bohém házasság.** A mult héten bemegy egy budapesti újságíró kollegánk a szerkesztőhöz és így szól:

— Legyen szives szerkesztő ur utalványozzon ki nekem 50 forintot.

A szerkesztő ur nagyot néz s olyan kérdő tekintetet vet az ifjura, mintha azt akarná mondani: „Meg van ön örülve?”

— És minek önnek az, 50 frt, vagyis 100 korona?

— Nősülök.

— Mikor?

— Holnap.

A szerkesztő ur nem szól semmit, fogja a tollat és kiállítja az utalványt 100 koronára. Az utalvány alá pedig ezt írja:

„B. Temetési költségekre.”

A boldog vőlegény lemegy a kiadóhivatalba s átadja az utalványt a pénztárosnak. Ez megilletődve néz ki a rácsos ablakon s egy perc alatt szánakozva megy sorra a kiadóhivatali személyzet az ifjuhoz és valamennyien részvétőket fejezik ki előtte.

Az egyik, a ki a legmeghatottabb volt, halkán kérdi:

— És kit temet?

— Engem! — feleli ő és ezzel a körülállók ámulása közben gyorsan távozik.

— **Pánik egy templomban.** A florisdorfi plébánia templomában nagy pánikot okozott a mai istentisztelet alatt, hogy egy töpörödött öreg asszony hangos sikolylyal összerogyott. A nő közelében szorongók ijedtségükben sikoltani kezdtek, mire óriási zavar támadt a zsufoolt tempomban. Mindenki azt hitte, hogy tűz ütött ki s a hívők menekülésre gondoltak. Szerencsére a nagy tolongásban nem történt semmi baj.

— **Minisztereink Ischlben.** *Ischl* jelentik, hogy *Goluchowszky* gróf, külügyminiszter ma délelőtt oda érkezett és nyomban kihallgatáson volt a királynál, melynek végeztével az udvari ebéden is részt vett. *Körber* miniszterelnököt a király ma d. e. 11 órakor fogadta kihallgatáson, azután pedig hivatalos volt a családi ebédre.

— **A hűség próbája.** Mikor Nagy Péter czár hadat viselt a svédek ellen, komoly gyanuja merült fel régi titkáranak és udvari orvosának hűsége ellen, akik csak nemrégóta állottak a szolgálatában. Eltökélte tehát, hogy legközelebb próbára teszi a két férfi hűségét. Egy napon a czárnak a lengyel királlyal való értekezés végett el kellett távoznia a táborból. Az orvos és titkár parancsot kapott, hogy néhány szolgálival együtt elkisérjék a czárt, aki szintén szolgálóit vett fel magára. Utközben kénytelenek voltak egy faluban meghálni. Nagy Péter megparancsolta embereinek, hogy jól vigyázzanak, mert a falut ellenséges csapatok portyázzák körül. Éppen vacsoránál ültek, amikor az utczáról puska lövések hallatszottak és a másik pillanatban már svéd dragonyosok hatoltak be a szobába. Rárohantak az utasokra, megragadták a titkárt és a parancsnok elé cipelték.

— Hol a czár? — rivalt fenyegetőleg a parancsnok az öreg emberre.

Nyugodtan válaszolta ez, hogy a czár nincs az utasok között.

Egy svéd tiszt pisztolya csövét tartotta a titkár homlokához.

— Mondd meg az igazat, mert különben lelőlek!

Az agg ember azonban nyugodtan maradt állításánál.

— Kötözzétek meg! — parancsolta a tiszt.

— Majd megtudjuk mindjárt ő nélküle is, hogy hol a czár. Hozzátok csak ide azt a másikat!

És erre előhúrcolták az orvost. Ez halálos félelemmel rogyott térdre és reszketve kiállította:

— Ott . . . ott áll . . . az, akinek hosszú bajusza van!

Arra a czár, aki eddig nyugodtan ült, felkelt, intett a tisztnak, aki embereivel együtt eltávozott.

Az egész támadást maga a czár rendezte svéd egyenruhába öltözött katonáival. Leirhatatlan volt az orvos ijedtsége, amint az igazat megtudta. De Nagy Péter nagylelkű volt iránta s bántalm nélkül bocsátotta el szolgálatából, míg a titkárt legbizalmasabb barátjává fogadta.

— **Eladé leányok szentje.** Sehol a leányok annyira nem félnek a hopponmaradástól, mint Franciaország Bretagne tartományában. Folyton imádkoznak, hogy az isten szabadítsa meg őket ettől a veszedelemtől. Van nekik egy szentjük is: Szent *Guirecz*. A néphit szerint az a leány, a ki ennek a szentnek az orrát megszurja, karácsonyra főkötőt alá kerül.

— **Posta-segédtszti tanfolyam.** Október első napján tanfolyam nyílik meg az ország 8 postaigazgatósága területén. A tanfolyamon, mely 6 hónapig tart, segédtszti képeznek ki postai, távirai és távbeszélési szolgálatra. A nagyváradi postaigazgatóság területére nézve *Aradon* és *Debreczenben* lesz a kurzus. A tanfolyamot sikerrel végzeteket 1000—1400 korona fizetés és az ezzel járó lakbérítménnyel segédtszteké nevezik ki. Pályázhatnak igazolványos altisztek, továbbá azok, kik 4 középiskolai osztályokról vizsgáltak, magyar honosak és 34 évesnél ifjabbak. Kérvények a postaigazgatóságnál adandók be.

— **Megint sikkasztás.** Tegnap este tartóztatta le a budapesti rendőrség a prágai sikkasztót, ma már egy másik sikkasztóról érkezett hír. A magyar óvári rendőrség ugyanis értesítette a főkapitányságot, hogy *Goetz Károly* a deliblati kincstári uradalom kárára nagyobb mérvű sikkasztást követett el, okiratot hamisított, azután megszökött. A szökevény 34 éves, 164 cm. magas, sovány, arcza hosszas, beretvált, kicsiny, barna bajusza van, haja rövidre nyírott. Arczának jobb oldalán a szem alatt mogoró nagyságu gömbalaku kinövés van. A rendőrség kézrekerítésére megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Néhány közkeletű szó eredete.** Itt adjuk néhány általánosan használt szó magyarzatát, amelyet bizonyára kevesen ismernek:

Ametiszt: a görög amethystosból = nem ivó, nem ittas. E violaszínű drágakőnek a görögök azt az erőt tulajdonítják, hogy a részegséget csillapítja.

Bankrót: az olasz banarottból, banktörés, mert a fizetni nem tudó pénzváltó váltópadját nyilvánosan összetörték, rotto = ruptus: összetört.

Buretu: spanyolul buriel, eredetileg durva sötét színű posztó, aztán azzal letakart asztal, majd íróasztal, végül írószoba, hivatal.

Fiacer: francia fiacre, mely szó Ménaye nyelvész korában (meghalt 1692-ben) lett divatos. St. Fiacr (Fiacrius) alakja volt Páris város St. Antoine-utczabeli házának ismertető jelvénye (enseigne), mely házban kocsiakat lehetett bérelni *Sauvaget*-ól, aki 1650-ben szabadságot nyert nyilvános kocsi tartására.

Fidibus. Ez a szó a tizenhatodik század utolsó negyedében már előfordult. Valószínű a francia fil de bois = faszilánk, forgács kifejezéséből alakult.

Frak: a francia frac, fraque, eredetileg bolyhos kelme, a latin floccus (bolyh) utóbb szerzetes kámsza, majd rövid, elől kivágott kabát, ma közhasználatban levő diszöltözet. Pedig azelőtt éppen ennek az ellenkezője volt.

Silhouette: 1757-ből való, mikor Etienne de Silhouette főellenőr, későbbi miniszter után, aki mindent takarékosan és szűken tudott berendezni, a tulsáros takarékoságról azt szokták mondani a Silhouette. Ez az elnevezés ráragadt aztán különösen az üres fekete képekre, az árnyképekre.

Toast (tószt) angol szó s tulajdonképpen való fogalma: piritott kenyér- vagy zsemlyeszeletek a latin „tostus” (piritott)-ból; később a felkészítés értelmével ruházták fel, mert Angliában, így tartja a hagyomány, a pohárral felkészített azokból a szeletekből tett be egy

darabot a pohárba, azt körbe bujdosztatta s mikor a maradék visszakerült hozzá, kiitta s a szeletet megette.

— **Aki a géppel játszik.** Egy hat esztendő kis oláh gyerek: *Blága* Mitru szerencsétlenül járt tegnap *Esküllő* községben. Az apja buzát rostált a rostagépen, de egy kis dolga akadt, otthagya a gépet. Ekkor a kis *Blága* Mitru odament a géphez s babrálni kezdte a rostát. Az apja nem vette észre a kis fiut s mikor visszajött, megindította a másik oldalon levő forgatónál a gépet. A kis fiu még mindig piszkált a gépben a kezével s ekkor nagy sikoltásban tört ki. Az apja rögtön odaszaladt s a kis fiát a földön találta teljesen összeroncsolt kézzel. A súlyosan megsebesült gyermeket rögtön beszállították a biharmegyei közkórházba.

— **Közeledik az iskolai beiratkozások ideje.** Előrelátó és takarékos szülők figyelmét ne kerülje ki az a körülmény, hogy gyermekeik mindennemű szükséglete legolcsóbban és legjobban csakis *Porter* Vilmos koronás áruházában fedezhető Aradon a Központi szálloda épületében. Iskolatáskákban és egyéb iskolai felszerelésekben a legnagyobb választék.

— **ungyilkos földmives.** A napi események krónikájában ma egy földhöz ragadt budapesti munkás ember neve is belekerül. *Barna* Andrásnak hívták 50 esztendő jóra való földmives ember volt és kint dolgozott az Angyalföldön. Tegnap egész nap munkában volt; a forró nyári nap fölperzseite arcát; homlokáról nehez verejték gyöngyözött és csak késő este indult haza a munkából. Buskomoran családja nyomoruságra gondolva bandukolt lassan. Eszébe jutottak nyomorgó övéi és elkeseredésében elhatározta, hogy megvált az étlettől. Családja ott találta reggelre holdokolva a kukoricza között, szólni már nem tudott és csakhamar kiszervenvedett.

— **Köszönetnyilvánítás.** Bold. *Czukorné* Eisler Aranka urnó ravatalára szánt koszoru megváltása fejében Vass Károly és Ernő urak (Szegeden) az aradi izr. jót. négyeletnek 30 koronát, az izr. árvaháznak 30 koronát adományoztak, mely kegyeletes adományokért halás köszönetét fejezi ki az *elnökség*.

— **T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk,** hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 285 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Honnan hozhatók a legjobb dinnyék?** *Schlésinger és Polákovits* csepelszigeti kertészetéből. Innen kiváló minőségű dinnyéket szállítanak 5 kg-os postakosarakban bermentve utánvétlen és pedig: „Dunakincs” legkiválóbb faj (Turkesztán) „Krétaszigeti Ananász” „Jókai” a 5 kgr — 3.20 korona., I. Mezei sárgadinnye 5 kgr — 2.60 korona., I. Görögdinnye darabonként 1 korona. Rendelések intézendők *Schlésinger és Polákovits* Budapest, Ferenz-József rakpart 39. (Tonet udvar). 2182

Elevenen a koporsóban.

— Egy házasság története. —

Arad, augusztus 14.

Ghitta Sándor, az európai híru román természettudós érdekes visszaemlékezést közöl most egy bukaresti újságban. Mikor Románia flórájáról szóló munkájához tapasztalatokat gyűjtött, utazásai közben meglátogatta *Topcsiderben* *Risztovics* Mihályt, a dúsgazdag bojár, ki tudománykedvelő ember s különösen a botanikával szeret foglalkozni. Deresedő, öreges ember már *Risztovics* Mihály, annál szembetűnőbb, hogy felesége szinte leányosan fiatal.

Kíváncsiságomnak — írja *Ghitta* Sándor — nem tudtam ellentálni s beszélgetés közben megkérdeztem házigazdám, hogy mi módon ismerkedett meg feleségével, — ki mostani korát tekintve, — valóságos gyermekkorban lépett az oltár elé. Tudtam ugyanis, hogy házigazdám már régen nős. Így felelt a kérdésekre *Risztovics* Mihály:

— Tizenkét esztendővel ezelőtt kerültem erre a vidékre, mint szegény vándortanító. — Hogy kis jövedelmemet valamivel növeljem bejártam a topcsideri kastélyba, hogy a gazdag

Calvari Jefrem tizenöt esztendő leányát zongorázni tanítsam. Ilyenkor, mint szenvedélyes botanikus, sohasem mulasztottam el, hogy a kastélyból jövet körüljárjam a közeli mocsarakat a vizinövények tanulmányozása végett. Egy alkalommal különösen szép vizinövényt pillantottam meg az egyik mocsárban s megfellebbeztem minden veszedelemtől, siettem, hogy leszakítsam. De alig léptem egyet-kettőt, vállig bele-süppedtem a mocsárba s hiábavaló volt minden erőlködésem, nem szabadulhattam meg veszedelmes helyzetemből. Kiabálásom is hiábavaló volt, senki sem jött segítségemre. Egyszerre görcs állt a testembe s néhány pillanatyú vergődés után elveszítettem eszméletemet.

Mikor magamhoz tértem, fel akartam nyitni szememet, de nem sikerült. Szempillám oly nehezek voltak, mintha ólomból lettek volna. Szólni, mozdulni akartam — nem lehetett. Nemsokára beszélgetés ütötte meg a füleimet; megismertem Marianka, a kulcsárnő hangját. Wanjával, az üstfoltozó cigánynyal beszélgetett az öreg asszony, ki nagy sópánkodva mesélte el: mi történt velem. Reggel felé akadtak rám a mocsárban s bevitték a kastélyba és ápolni kezdtek.

— Egész éjjel ott voltam az ágyánál, — mondotta Marianka — de nem tért magához szegény; megrázkódott, aztán meghalt. Jó, hogy itt vagy, te fogod megásni a sirját; még ma eltemetjük.

A borzalomtól fejembe szállt a vér. Most tudtam meg, hogy a koporsóban fekszem. Kétségbeesésemben mozogni, kiabálni próbáltam, de minden erőlködésem hiábavaló volt. Ez alatt a kulcsárnő folytatta a beszélgetést a cigánynyal.

— Az írásait jó lesz elégetnünk, — ugymond — nehogy valakinek a kezébe kerüljenek. Nagyon jó ember volt, szegény, ne hagyjuk, hogy valaki visszaéljen a titkaival. Ki tudja, mit irt ebbe a könyvecskébe.

Evek hosszú során át gyűjtött botanikai jegyzeteimmel volt tele az a könyvecske. És most tűzbe akarják dobni! Kétségbeesésemben újra erőlködni kezdtem, hogy életjelt adjak magamról s a jobb szememet sikerült is felnyitnom egy kissé. Láttam ekkor, hogy a kulcsárnő a tűz felé közeledik a jegyzeteimmel, hosszú, keserves fáradozásom gyümölcsével. Ebben a pillanatban valami nyöszörgő hang jött ki a torkomon nagy erőlködésben. A kulcsárnő és a cigány rémülten futottak ki erre a szobából, miközben torkukszakadtából kiabáltak:

— Vámpír! Vámpír!

Nemsokára visszatértek mind a ketten s láttam, amint óvatosan szemügyre vettek.

— Kár volt úgy megrémülnünk, — jegyezte meg a cigány. — Ez ugyan nem szóval meg többé. De ni, ni, épen olyan, mintha élne. Az arcza nem is sápadt.

— Vámpír, bizonyosan vámpír! — erősítette a babonás kulcsárnő.

A köznép ugyanis azt hiszi, hogy az a halott, amelyiknek arczán nem látszik a halál sápadtsága, visszatér sirjából vámpír alakjában s kiszívja ismerősei vérének. A babona szerint azonban e visszatérésnek elejét lehet venni azzal, ha a halott szívét nyárssal átdöfik. Ismertem ezt a babonát s rémülten gondoltam sorsomra. Rémületem még nagyobb lett, mikor észrevettem, hogy a cigány már hegyezi a nyársat, hogy a babonás kulcsárnő kedvéért átdöfje vele a szívemet. Még ma is csodálkozom rajta, hogy meg nem örültem a rémüllettől.

— Hamar, hamar! — sürgette a cigányt a kulcsárnő. — Félek tőle!

A cigány erre odalépett a koporsóhoz és a szívem felé helyezte a nyárs hegyét. Ebben a pillanatban kétségbeesett sikoltás ütötte meg a füleimet.

— Ne bántsák a szívét, ne bántsák!

A cigány erre elkapta a szívemről a nyársat. Aki a borzaszó haláltól megmentett, nem volt más, mint tanítványom, a kastély gyönyörű kisasszonya. Éppen a rettenetes pillanatban lépett be a szobába.

— De hiszen vámpír! — zsörtölődött a kulcsárnő.

A leány sirva borult az öregasszony nyakába.

— Nem bánom én, akármilyen, de nem engedem, hogy bántsák. Óh, Istenem, ha tudta volna, hogy mennyire szerettem; ha tudta volna, hogy ő volt egyetlen boldogságom, szerelmem...

Oh, milyen boldogság volt nekem ezt hallani! Hiszen én is szerettem őt titkosan, epedve, forró szerelemmel. És ő viszont szeret? Egyszerre szívembe szállt minden vérem, a boldogság felmelegítette egész lényemet — megmozdultam. A szerelem visszaadott az életnek.

A többi könnyű kitalálni. Egymásé lettünk s azóta boldogan élünk.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Augusztus 15. A pankotai önkéntes tűzoltókar táncvigalma (Fehér kereszt.) — Az aradmegyei községi- és körjegyzők egyletének táncvigalma (Menyháza.)

Augusztus 19. Az aradi iparosifjak önképző- és betegsegélyező-egyletének műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Lippa, Bánkert.) — A csermői önkéntes tűzoltó egylet tekeversenyével egybekötött táncvigalma (Kaszinó kerthelyiség.)

Augusztus 20. A „borosjenői műkedvelők” körének táncvigalma (Borosjenő, Központi szálloda.)

(=) Tűzoltóból Csermőn. A csermői önkéntes tűzoltó-egylet felszereléseinek beszerzése augusztus hó 19-én vasárnap, a kaszinó kerthelyiségeiben tekeversenyvel egybekötött táncmulatságot rendez. Belépti-díj: Személyjegy 1 korona. Kezdeté d. u. 5 órakor.

TANÜGY.

Iskolai értesítés.

— Beiratás a népiskolákba. —

Arad szab. kir. város összes községi polgári fiú, polgári leány, elemi fiú és leányiskolák osztályaiban, valamint a női ipariskolában a rendes tanulók szabályszerű felvétele az 1900—1901 iskolai évre az iskolaszék határozata alapján a folyó évi szeptember hó 1, 3 és 4-ik napjain az illető iskolákban eszközöltetik; ugyanazon napok délutánjain pedig felvételi és javító, valamint a magán vizsgálatok tartanak meg.

Az egész tandíj az elemi fiú és leány iskolák I., II., III., IV., V. és VI-ik osztályaiban a helybeliekért 12 korona, vidékiekért 24 korona; a polgári fiú és polgári leányiskola összes osztályaiban a helybeliekért 24 korona, vidékiekért 48 korona, mely összegnek fele a beiratáskor, másik fele pedig az iskolai év második szakaszában, február hó első napjaiban fizetendő. A női ipariskolában a tandíj havonként 6 korona, mely minden hónap 5-éig lefizetendő. A polgári leányiskolában a francia nyelvi oktatásért az évi tandíj külön 12 korona, mely az abban részt venni kívánó növendékek által fél évenként 6 koronával fizetendő.

A tandíjon kívül fizetendő nyugdíj hozzájárulási díj címén 30 fillér, továbbá az elemi iskolákban könyv és szertárájban 40 fillér, értesítődíjban 60 fillér; a polgári iskolákban a könyvtár díj 1 korona, az értesítő díj 1 korona.

Azon helybeli szegénysorsu szülők, kik gyermekeik vagy gyámoltjaik részére tandíj mérséklést vagy elengedést nyerni óhajtanak, felhivatnak, hogy ennek kinyerhetése végett f.

évi augusztus hó 27-étől szeptember hó 1-éig bezárólag a belvárosi kapitányi hivatalnál, a Poltura, Sága és Gáj külvárosban lakók pedig a gáji alkaptányi hivatalnál jelentkezzenek.

Végül a t. szülők figyelme felhivatik még arra, hogy az aradvárosi női ipariskolában (Hassinger-utcai leányiskola épület) a kézimunkából privát tanfolyam tartatik, melyben a polgári leányiskola osztályaiba járó leány növendékek minden szerdán és szombaton délután, az elemi leányiskolák növendékei pedig csütörtökön 1 koronás havi díj lefizetése mellett részt vehetnek s ott kellő oktatásban részesülhetnek.

Aradon, 1900. augusztus hó 14-én.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

(—) Felső leányiskolai tanfolyam. A legutóbbi tanfolyam szép sikere következtében a jövő tanévre egy ötödik oszt. felső leányiskolai tanfolyam létesül, amennyiben elegendő számu növendék jelentkezik. Felvételi és magánvizsgálatot tehet egyik állami felső leányiskolában az oly növendék, ki a polgári leányiskola negyedik osztályát sikerrel végezte, de felvétetnek az olyanok is, kik ily bizonyítvány híján csakis általános műveltséget kívánnak megszerezni. A tanítás sulypontja e tanfolyamban a magyar irodalomra és az idegen (német és francia) nyelvekre esik, ugy szintén kellő gond fordittatik a művelődés-történelem, matematika és fizika tanítására. Főcélja az oktatásnak széleskörű általános műveltség nyújtása. A felső leányiskolai hatodik osztály sikeres végeztével a növendék a tanítóképző harmadik évfolyamába léphet fel és így tanítónői oklevelet is szerezhet. A tandíj évenként körülbelül 200 korona, mely havi részletekben is fizethető. Részletesebb felvilágosítással szolgál augusztus hó végeig a tanfolyam vezető tanára: Dr. Somogyi Gyula Földes-ház II. em. 21.

NAPIREND.

Augusztus 15. Szerda. Róm. kath. naptár: Nagyboldogasszony. — Protestáns naptár: Nagyboldogasszony. — Görög-keleti naptár (augusztus 2.): István. — A nap kél 4 óra 40 perczkor, nyugszik 6 óra 54 perczkor. — A hold kél 8 óra 58 perczkor, nyugszik 10 óra 30 perczkor.

Augusztus 16. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Jácint, Rókus. — Protestáns naptár: Jácint, Rókus. — Görög-keleti naptár (augusztus 3.): Izsács. — A nap kél 4 óra 42 perczkor, nyugszik 6 óra 53 perczkor. — A hold kél 9 óra 36 perczkor, nyugszik 11 óra 45 perczkor.

Időjárás. Légnnyomás reggel 7 órakor 763.7 milliméter, délután 2 órakor 761.2 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $9^{\circ} + 17.1$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 22.9$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor K. 1, délután 2 órakor N. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire borult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 2 milliméter villogás.

Időjárás. A központi meteorológiai Intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Boros, enyhe, helyenként csapadék.

Szabadságharozó emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Ereklie-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Schreyer Harry hangszerkiállítás (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Augusztus 15. Tisztiorvosválasztás Eleken.

Augusztus 16. Az aradmegyei községi- és körjegyzők egyletének vándorgyűlése (Menyháza.)

Augusztus 20. Az arad-kegyvidéki turista-egyesület kirándulása Piskire.

Szeptember 12—13. Országos pinczergyűlés Aradon.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, augusztus 14.

Az esőzések következtében a levegő lehült és az éjelek hűvösek.

A tengerire igen jó időjárás van.

A csépléssel csak kevés helyen foglalkoznak. Ott, ahol nagyobb munkát biztosítanak egy-egy cséplőgépnél.

A mai hetivásárra jó behozatal volt. — Mintegy 2000 métermázsza buza, néhány száz métermázsza új rozs, árpa, zab és ó-tengeri került forgalomba változatlan áron.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 6.90—7.10.
Közép minőségű buza 6.70—6.80.
O-tengeri 5.70—5.80.
Uj-rozs 5.70—5.80.
Uj-árpa 4.90—5.00.
Uj-zab 4.40—4.50.
Az irányzat lanyha.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 14.

Délitőzsde. A buzaárakat kielégítő, vételkedv gyöngye Nyugodt irányzat mellett 25,000 méterháza került forgalomba, 2½—5 fillérig olcsóbb árakon. Egyéb gabonafélék közül zab, árpa meghatározott, rozs olcsóbb. Időjárás változó.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.82—7.83
Buza 1901. áprilisra	8.18—8.20
Rozs októberre	7.10—7.11
Rozs 1901. áprilisra	—
Zab októberre	5.40—5.41
Tengeri augusztusra	6.38—6.40
Tengeri szeptemberre	6.28—6.29
Tengeri 1901. májusra	4.95—4.96
Repcze augusztusra	14.05—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.85—7.86
Buza 1901. áprilisra	8.23—8.24
Rozs októberre	7.17—7.18
Rozs 1901. áprilisra	—
Zab októberre	5.46—5.47
Tengeri augusztusra	6.36—6.37
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri 1901. májusra	4.97—4.98
Repcze augusztusra	14.15—

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	663.75
Magyar hitelrészvény	682.—
Leszámitóbank részvény	451.—
Rima-Murányi vasmű részvény	515.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	655.50
Közuti vasút	597.—
Városi villamos vasút részvény	290.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 14. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 95 — 96 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 94 — 95 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 95 — 96 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 95 — 96 fillérig. Közép páronként 240—280 kilogramm sulyban 93 — 94 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 93 — 94 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillerekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslelészám. Augusztus 11-én volt készlet 40738 darab, augusztus 12-én főlhajtott 274 darab, augusztus 12-én elszállított 764 darab, augusztus 13-án maradt készletben 40248 darab. Uzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. augusztus 14.

Magyar aranyáradek 40/0	96.—
Magyar koronáradek 40/0	90.60
Magyar arany 4 1/2 0/0	100.50
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	99.60
Magyar keleti vasút	97.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	91.10
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	158.50
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	138.50
Osztrák papíráradek	97.50
Osztrák áradek ezüst	97.—
Osztrák áradek arany	98.25
Koronáradek	97.40
1860-iki államsorsjegyek	133.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1710.—
Magyar hitelbank részvény	682.—
Osztrák hitelintézet részvény	663.50
Osztrák-magyar államvasút	655.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.34
Német birodalmi márka	118.40
London	242.90
Páris	96.58

S z e s z ü z l e t .

— Augusztus 14. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsanként.

KÜLÖNFÉLÉK.

□ Erős pozíció. *Börtönőr* (veszekedik az egyik fogolytal): Nem hallgat mindjárt!

Fogoly: Mit! Még maga beszél, fenyegetődzik. Jobb lesz, ha maga hallgat. Hiszen magát rögtön elbocsáthatják, de engem csak husz év múlva!

□ A fűző veszedelmessége. Egy lipcsei orvos pontos kísérleteket tett arra nézve, milyen erős az a nyomás, amelyet a fűző a termetre gyakorol. Es azt találta, hogy ahogy ma a fűzőt viselik, ez a nyomás másfél — két kilogramm. Ilyen nyomás pedig, ha sokáig ránehezedik a testre, biztosan előidézi azokat a bajokat, amelyek a fűző nyomán támadnak. A fűző nyomását azonkívül még a ruházat különböző zsinórjai és fémlemezei is növelik.

□ Családi párbeszéd. *A férj*: (keserűen) Kedvesem, gazdagok mi nem vagyunk. Fájdalom, atyám örökölt csak azt a szerencsét hagyta rám, hogy nemzedékemnek utolsó sarja lehetek.

Az asszony: Akkor inkább tartotta volna meg magának ezt a szerencsét.

□ A spanyol zsurnalisztika. A spanyol zsurnalisztikának szemmel látható fejlődését igazolja a sajtóról szóló legújabb kimutatás. Nyolcz év alatt kétszázhuszonnégygyel szaporodott a lapok és folyóiratok száma, úgy, hogy most összesen 1347 spanyol lap és folyóirat van, amelyek közül háromszázkilenc naponként jelenik meg; Dinasztikus ujság van százhuszonnégy, konzervatív ötvenkilenc, liberális hatvanöt, antidinasztikus lap százhuszonthárom van, ezek közül huszonhat karlista, tíz a régi abszolút kormány hive, tizenhét szociálista, hetven republikánus. A republikánus lapok nagy száma jellemzi az általános hangulatot, de megjegyzendő, hogy 1892 óta már ötvennyolcz republikánus lap szünt meg. A tizenhét szociálista lap közül nyolcz csak legújabbban keletkezett. A többi napilap teljesen pártönkivüli. Feltűnő a kereskedelmi, gazdasági és szaklapok szaporodása: az eddigi husz szaklap nyolczvanötre szaporodott fel. Művészeti és irodalmi lapjuk huszonnégy van. A spanyol lapok hirszolgálatára meglehetősen kezdetleges még, de a fejlődés ezen a téren szemlátomást tart. Érdekes, hogy a hevesvérű spanyoloknál nagyon ritka a lapokban a személyes harcz és az esetleges polémiákat is nagyon nyugodt hangon folytatják.

□ Ritka tulajdonság.

— Kit tart ön valóban okos nőnek?

— Azt, a ki képes elbucsuzni barátnőjétől, anélkül, hogy husz percig állana a nyitott ajtóban.

□ Miss Evelyn Millard esküvője. Fényes esküvőben volt része a minap Londonnak. Miss Evelyn Millard fiatal színésznőt, Millard, a Royal Academy of Music tanárának a leányát, Mr. J. R. Coulter vezette oltárhoz. Oriási tömegek lepték el azt az utvonatát, ahol a nászmenet elhaladt s az emberek kintartották a legtropikusabb hőségben. Az ablakok is tömve voltak s lépten-nyomon amatőr-fotográfusok igazították a gépeiket. A St.-George-templom díszítése pazar volt. Az oltárlépcsőkön és a szószék előtt sötétpiros rózsákból lugasokat teremtettek össze, amelyekben a szertartás két része között a völégény és a menyasszony térdelt. A két lugast rózsaguirlandok kapcsolták egybe. Az oltárhoz kétfelől pálmák között vezetett az út. Közben orkideákból és más exotikus növényekből állítottak össze nagyobb csoportokat. Minden pilléren pálmák és exotikus növények s az ablakokat is gyönyörű virágok és legyező pálmák díszítették. A középső bejáratnál volt a harmadik lugas, sötétvörös vadrózsákból és orkideákból és illatos lilomokat állítottak minden üléshöz. A menyasszonyon pompás ruha volt empire-stilusban elefántcsont színű duchesse atlaszból, ezüst és gyöngyhímzéssel, antik-csipkeujjal. Jobb válláról fehér selyemre és chiffonra finom ezüsttel hímzett, fehér bár-

sonnyal díszített orkidea koszoru vonult lefelé s művészi hullámokban simulva a termethez az alj szélén ért véget. Az antik csipkéből való hosszú fatyol a szikrázó gyémánt csillaggal, a völégény ajándékával volt megtűzve és csaknem egészen elborította a menyasszonyi ruhát. Az átlátszó uszály, amely tüllből készült, mindkét vállhoz drapírozással simult és sűrű ezüsthímzéssel volt borítva. Két bájos, festői kosz-tümbe öltözött gyermek vitte az uszályt. A menyasszony csodásan szép bokrétát tartott a kezében. A hat nyoszolyólány habos fehér gazeból való empire öltözékeket viselt megfelelő pompás díszítéssel. A szertartás után, amelynek valóságos zenei programja volt, a két legfiatalabb nyoszolyólány virágot szórt a fiatal pár elé, amely délután hosszabb norvégiai utra ment yakton.

□ Örözet. *Az urhölgy*: Sohasem voltak még önnek öngyilkos gondolatai?

A hadnagy: Eppenséggel nem, nagyságos asszonyom, — el se tudnám képzelni magam nélkül a világot.

Jó karban lévő,

használt iskola-könyvek

erős keménykötésben,
fél árban kaphatók.

Bekötés ingyen.

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésében

Arad, templom-utca.

REGENY-CSARNOK.

Modern Ophélie.

— Regény. —

Fordította: Liptai Imre.

[30]

(Folytatás.)

TIZENHARMADIK FEJEZET.

A kastélyban levő színház, amely a legmagasabban lévő zugától egész le, fényárban uszott, már csaknem egészen megtelt.

A legközelebbi város alig volt egy verstnyire Sitzkoe-tól, úgy, hogy az ottani előkelőségek minden nagyobb nehézség nélkül megfelelhettek a hercegnő meghívásának.

A vendégek, akik élénk beszélgetést folytattak egymással, köz-közbe ideges türelmetlenséggel néztek a nézőtérre vezető nagy ajtó felé, melyen át a hercegnőnek és magas házi vendégeinek meg kellett jelenni.

A szomszéd város iskolájának aggastyán igazgatója nagy izgatottsággal magyarázta a körülötte állóknak:

— Ez esemény, uraim, nagy esemény.

Végre egyszerre megnyílt a színház főbejárata és mindenki feszülten figyelte a felvonuló előkelő társaságot.

A briliántoktól tündöklő Aglaé nyitotta meg a menetet kivételesen, anélkül, hogy mellette lett volna az elmaradhatatlan Ziablin, miután ez ekkor már a színpadon foglalatostkodott. A helyett Anisiew lépkedett a hercegnő mellett. Róla már mindenki tudta, hogy mi járatban van a sitzkoe-beli kastélyban és hogy a fiatal Lina hercegnő völégényének van kiszemelve; mert tény, hogy az ilyen intim-dologot hamarabb szokta megtudni a nagy közönség, mint néha a közelebb álló rokonok. Tiszteletteljesen ejtették ki Larion herceg nevét, félelemmel a kormányzóját, csodálkozással Worintzew grófnét. Ezeket követte Doda hercegnő, Jenny anyja, egy asszony, aki jobban értett az udvari intriguákhoz, mint ahhoz, hogy hogyan kell a vagyont megőrizni. Aztán következett Tsezmin ezredes, a moszkvai társaság egyik arslánja és végül az egész környéken ismert és nagyra becsült „tábornokné” és még számosan.

Ez alatt az idő alatt a műkedvelők csoportokba verődve álltak vagy mászkáltak a színpadon, szóval olyan rendetlenség uralkodott, amely elmaradhatatlan ilyen alkalmakkor.

Arra nézve megállapodtak, hogy az egész színjáték-jelenetet elhagyják.

Erős szívdobogás közben ereszkedett le Ziabtiq-Claudius a trónjára, éppen úgy Trawkin kisasszony is, aki a királynét személyesítette. Nagyobb külső, mint belső nyugalommal foglalta el helyét.

Olga, aki, mint sok más fiatal leány, csak néma szerepet töltött be a királynő kíséretében, pompás udvari öltözéket vett föl. Ezt pártfogójától kapta, nem kevésbé azt a brilliánt hajéket, mely egy lepkét ábrázolt és amely kaczerül libegett barna hajában.

Ugy látszott, hogy csak Gundurow volt a helyzet magaslatán. Epp most vette magára fekete Hamlet-kosztümjét.

Egész nap nem látta senki. Mert azóta a beszélgetés óta, mely a nagynénje előtt folyt le, magánosan ödöngött, miközben kétségbeesve ismételte folyton önmagában a fiatal hercegnő szavait: „Soha sem fogok az anyám akarata ellenére férjhez menni!”

— Lina, nem jól érzed magad? — kérde Larion herceg felvonás közben a hercegnőt, aggodalmasan sietve felé.

— Szóra sem érdemes, — válaszolt a leány bágyadtan — a szívem bolondozik ismét, meg egy kissé fáradt is vagyok... Hiszen tudod nagybátyám, hogy már Nizzában is...

— Igen, az izgalmak nem neked valók, ezt nem kellett volna elfelednem, — szolt a herceg.

— Szeretnék valamit kérdezni.

— Mit? — mondd gyorsan.

Közelebb tolt a karszéket a chaiselongue-hoz, melyen Lina nyugodott.

— A örületi jelenetben énekelni kellene, de érzem, hogy nincs hozzá erőm... cserbe hagyna a hangom... mit kellene hát tenni?

— Nagyon egyszerű. Ne játszd és ne énekelj. Hadd az egész buta históriát.

— De hiszen az nem megy, kedves nagybátyám. Minden ember ismeri ezt a jelenetet. Várnak erre és az egész darab hatása le volna rontva.

— Eh, ez az átkozott előadás! Korbácsol érdemelnék, hogy megengedtem ezt az egész komédiát.

— Hogy mondhatod ezt? Az előadás nem oka, hogy én ilyen gyenge egészségu vagyok.

A herceg hallgatott egy pillanatig.

— Lina! — szolt aztán hirtelen, — hát egészen elvesztettem a bizalmadat, régi barátságodat? Miért akarsz alakoskodni előttem? Ismerlek én nagyon jól, az egészségedről beszélsz!... Edes gyermekem, azt hiszed, hogy nem vettem észre, mit szenvedtél a legutóbbi jelenet alatt. Azt nem tudod, hogy mi történt közted és közte az előadás előtt, de a színpadon fájdalmat okozott neked, kinezott, gyötört! Nem ugy van?

Anélkül hogy felelt volna, egyik kezébe temette arcát, a herceg megragadta a másikat, amely az öleiben nyugodott és szenvedélyesen megcsókolta.

— És ő még azt hiszi, hogy szeret! Még azt merészeleli állítani, hogy szeret, — mormogta tőpza hangon — ez az álmodozó, aki nek annyi ereje sincs, hogy ilyen jutalomért küzdjön.

— Ne szólj így, fájdalmat okoznak szavaid! — monda Lina gyenge hangon.

De a herceg anélkül hogy ráhallgatott volna, tovább beszélt:

— Nem tudom, miből gyurják manapság ezeket a tudósokat! De annyit tudok, hogy az ő helyén és az ő korában a lelketlent is valóra váltottam volna, hogy téged meghódítsalak. Megmozgattam volna a hegyeket, az egész világgal megküzdöttem volna, százezer anyát kicsinyeltem volna.

Fáradtan engedte a kezét ismét ölébe hullani.

— És engem arra kárhoztattál volna szolt a leány, tiszta tekintetét reá emelve, — sőt arra kényszerítettél volna, hogy haldokló atyám utolsó kívánsága ellenére cselekedjem.

— Annak, aki igazán szeret, nem létezik sem apa, sem ígélet, semmiféle mellétket! — kiáltott a herceg szenvedélyesen. A szere-

lem az egyetlen a világon, aminek gondolkozás nélkül föláldoz az ember mindent, ami csak szent és drága: kötelességet, hitet, életet!

— Az Isten övjon bennünket ilyen szerelemtől. Így gondolkozni bűn, véték, — szakítá félbe Lina reszkető hangon.

— Bűn?! — ismétlé a herceg keserű nevetéssel — lehet... De ne félj, a te Hamleted soha sem fog tőled ilyen bűnös érzést követelni.

Kinos csend állott be.

— Nyugodd ki most magad, — monda végre — és ha aztán eléggé erősnek érzed magad, hát öltözz át a bálra, mert hiszen ennek az Istenverte mulatságnak, sajnos, még nincs olyan hamar vége... Most majd értesitem a rendezőt, hogy hagyja ki ezeket a dolgokat.

Ezzel visszavonult. Lina pedig két keze közé fogta zakatoló fejét.

A feje szédült. Szaggatott mondatok, összefüggéstelen szavak, dalrészletek kavargtak zavaros összevisszaságban zavaros agyában.

— Elhagyatva! — suttogta csaknem öntudatlanul. Elhagyatva! Igen, így volt, anyámnak van az asztalán egy köny, azon van írva: Elhagyatva! Az egy regény volt és annak a czime jutott eszébe.

Az öltöző szoba ajtaja mellett meghuzódva Olga, minden szót hallott abból a beszélgetésből, amit Larion herceg és kis rokona folytattak. Egy bizonyos fokú megindulást még ő sem tudott leküzdeni és egy pillanatig még részvétet is érzett Lina iránt.

— Ez a szegény leány, — gondolta magában — három udvarlója van és még sincs egy sem. Az egyik a nagybátyja a másik csak a pénzéért hajszolja, a harmadik, — ez talán igazán csak önmagáért szeretné, de nem ért a dologhoz. Aztán meg Linának sincs meg a kellő ereje és energiája, hogy az akaratát keresztülvigye. Ő nem tud egyebet, mint amit a szentimentális német leányok szoktak megcselekedni, t. i. tőrnek és szenvednek. Larion jól mondta, egy olyan embernek, aki komolyan érez, nem lehetnek akadályok.

(Folytatása következik.)

Aradi nyári szinkör.

Szerdán, 1900. évi augusztus hó 15-én

Délután 3¼ órakor, fél árákkal:

Rodans Lajos és Miss Claire

akrobata mutatványai.

EZT MEGELŐZI:

A szinitanoda.

Énekes vigjáték 4 felvonásban. Irta: Alexandro Bisson. Fordította: Evva Lajos és Rákosi Viktor. Zenejét szerző: Louis Greb

S Z E M É L Y E K:

Kavenakadász Fenyéri Mór.	Züzzette, húga Rédey Szidi.
Valentin . . . Harmath J.	Tamburine . . Felhő Rózi.
Polyhimnia . . Tolnayné.	Helen Turi M.
Babinyák . . . Mezei Péter.	Flaupin, kapus Nyilassi M.
Szeleburdi . . Gáthy K.	Biztos Hajnal D.
Szimpliczius . Szadai F.	Gusztáv Boda F.
Gateklu, bérli Czako V.	Egy vendég . . Solyom L.

Kezdete 3 és fél órakor.

Este 7¼ órakor, rendes árákkal:

AKROS

légtornászai mutatványai.

EZT MEGELŐZI:

A kuruczfurfang.

A népszínházi bizottság által 100 arannyal jutalmazott népszínmű 3 felvonásban, dalokkal és tánczzal. Irta: Bokor József.

S Z E M É L Y E K:

Özv. Becskyné Bácsné.	Tulokiné . . . Kalocsa R.
Ilona Rédei Szidi.	Somfáné . . . Tolnayné.
Bögözy Mezei Péter.	István Czako V.
Senki Tamás László Gy.	Völty Buda F.
Tetény Gábor Gáthi K.	Czinka Panna Annyal Ilka.
Bedő István . Fenyéri Mór.	Pál, barát . . . Nyilassi M.
Bözsi, neje . . Felhő Rózi.	Bálint Szadai F.
Katicza Harmath J.	Futár Hajnal D.
Futó, kurucz Erczkövy K.	Csatlós Bánáthy E.

Kezdete 7 és fél órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 14. —

Fehér Kereszt szálloda. Qzv. Jakab Gézané birtokosné Körösbánya. — Dr. Balog Jenő ügyvéd és neje M.-Bánhegyes. — Grosa Józsefné bérli és neje M.-Bánhegyes. — Berger Emil utazó Budapest. — Kempfner Béla utazó Temesvár. — Kohn Gyuta utazó Rózsahegy. — Fischer Mátyás utazó Bécs. — Mártonffy János tvszéki bíró Fehértemplom. — Spitz József utazó Budapest. — Weisz Géza utazó Budapest. — Stern Emil utazó Bécs. — Haring Gusztáv kereskedő Temesvár. — Brukt Manó kereskedő Győr. — Reich Samu utazó Pozsony. — Etinger Ottó utazó Prága. — Szvoboda József utazó Budweis. — Braun Jenő utazó Budapest. — Weisz Lipót utazó Temesvár. — Blum Henrik utazó Hamburg. — Schweiger Henrik birtokos N.-Halmagy.

Vass Szálloda. Krammer Adorján utazó Budapest. — Stern May utazó Bécs. — Lusztig Manó utazó Szeged. — Pulszky János kereskedő Szeged. — Csillag Istvánné magánzóne Horgos. — Szobotka József utazó Bécs. — Kohn József utazó Bécs. — Kovács N. vállalkozó Lugos. — Lukács D. Dániel hirdapíro Budapest. — Weininger Lajos utazó Bécs. — Seidner Samu birtokos Berzova. — Dr. Gebeles István ügyvéd Pécska. — Borlódán János lókereskedő Arad. — Antalózi Gusztáv kereskedő Nagyvárád.

Központi Szálloda. Cserháti Sandor akad. tanár Nagyvárád. — Dr. Sailer Vilmos ügyvéd B.-Csaba. — Dr. Scheer Károly ügyvéd Facset. — Rasel István igazgató Borosbes. — Janku A. igazgató Abrudbánya. — Horváth János tanár Rómán. — Sal Ferencz főszolgabíró N.-Beckerek. — Nicsovics Jenő jegyző Ambrózfalva. — Adler Gyula utazó Budapest.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Egy helybeli terménykereskedésben

JÓ IRÁSU

gyakornok

azonnali belépésre felvétetik.

Ajánlatok „gyakornok“ jelige alatt a kiadóhivatalhoz intézendők.

Az aradi járás főszolgabírójától.

215/1899. kih. sz.

Gammer Lipót és Böhm Salamon ujaradi lakosok borkereskedők, mint a Gammer és Böhm borkereskedő cég tulajdonosai, Zsigmondháza község 87. hsz. a. bérelt pinczehelyiségükben lévő mesterséges borok forgalomba hozatala által elkövetett kihágási ügyekben megejtett helyszíni tárgyalás és szemle, továbbá az állandó borvizsgáló szakértő-bizottság f. évi június hó 24-én 1899. sz. a. kelt véleménye alapján az aradi járási főszolgabíró a következőleg

I t é l t.

I-ső rendű vádlott Gammer Lipót, ujaradi születésű, 44 éves, róm. kath. vallású, büntetlen előéletű ujaradi lakos.

II-od rendű vádlott Böhm Salamon, csatári születésű, 34 éves, izraelita vallású, büntetlen előéletű ujaradi lakos, mint a „Gammer és Böhm“ borkereskedő cég zsigmondházi 87. hsz. a. lévő bérelt pinczehelyiségükben elhelyezve volt borok tulajdonosai az 1893. évi XXIII. t.-cz. II-ik és V-ik §-ai b) pontjába ütköző mesterséges borok forgalomba hozatala által elkövetett kihágásban vétkezőnek kimondatnak s az 1892. évi XXVII. t.-cz. 3-ik §-ában jelzett célra fizetendő, behajthatatlanság esetén 10—10 napi elzárásra, átválttatandó 100—100 frt pénzbüntetésre ítéltetnek, az országos m. kir. vegykisérleti állomás részére járó 64 frt és 07 kr. vegyelemzési, továbbá a folyó évi május hó 13-án foganatosított 8 frt 90 krajczár helyszíni szemle és csomagolási, f. évi július hó 13-án teljesített 6 forint zárlati, összesen 78 frt 97 krajczárban ezennel megállapított eljárás költségei megfizetésében elmarasztaltatnak, valamint a zsigmondházi 87. hsz. a. lévő bérelt pinczehelyiségükben a „Hackel“ süttött bélyeggel ellátott 683 liter erdélyi és az „Igalyi“ bélyeggel ellátott hordóban lévő 709, összesen 1392 liter zárlat alá vett mesterséges bor, melyet a szakvélemény vizzel hígított mübornak megállapított, az 1893. évi XXIII. t.-cz. 12. §-a értelmében Gammer Lipót és Böhm Salamon költségére, sóval denaturáltatni és Zsigmondháza község szegényalapja javára nyilvános árverés útján eladatni rendeltetik; azon esetre pedig, ha ezen borok elmarasztaltak által már időközben eladattak volna, köteles Gammer és Böhm a szakvéleményben megállapított és literenként 15 krajczárjával felszámított 208 frt 80 krajczár összeget Zsigmondháza község szegényalapja javára ugyancsak 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett megfizetni.

Elmarasztaltak többi boraira, melyekből minta véve és felterjesztve lett, az állandó borvizsgáló szakértő-bizottság által kifogás alá nem esőknek találtatván, azok elmarasztaltak szabad rendelkezése alá bocsájtatnak vissza.

Mely ítélet jogerőre emelkedése után az 1897. évi XXIII. t.-cz. 14. §-a alapján az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság s az ezen törvény-cikk végrehajtása tárgyában 53850/1897. szám alatti kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur ő Nagyméltósága által kiadott végrehajtási rendelet 35. §-a rendelkezéseire képest az aradi borenőrzési bizottsággal, ugy nemkülönb az ujaradi járási főszolgabíró, mint elmarasztaltak lakása után illetékes hatósággal, a netán szükségesnek mutakozó további eljárás céljából közöltetni rendeltetik.

Indokok.

A budapesti állandó borvizsgáló szakértő-bizottság f. évi június hó 24-én 1899. sz. a. kelt szakvéleményével beigazolást nyert, hogy elmarasztaltak „Hackel“ és „Igalyi“ süttött bélyeggel ellátott hordókban talált borok penészes, kellemetlen ízű összetételei és tulajdonságai s jelesül a csekély vonatanyaggal szemben nagy hamutartalom, továbbá az alkohol, a gliczerin közötti arány, valamint a folyadék ize kétségtelessé teszi, hogy azok víz felhasználásával készültek, tehát azok mesterséges borok — s minthogy e tényállás az ítélet rendelkező részében hivatkozott törvényszakaszokba. ütköző kihágást alkotó elemeit tüntetvén fel, Gammer és Böhm ujaradi lakosokat vétkezőnek kimondani, büntetni s az eljárás utasítás 93. §-a értelmében elmarasztalni kellett.

Mely ítélet felekkel közöltetni rendeltetik azzal, hogy meg nem nyugvás esetén az ellen 3 nap alatt felebbezést adhatnak be.

Aradon, 1899. évi július hó 21-én.

(P. H.)

Péczeley,
főszolgabíró.Másolat: Aradvármegye alispánjától.

291/1899. kih. sz.

Aradvármegye alispánja, mint a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágásokra nézve illetékes II-od foku hatóság, az aradi járás főszolgabírójának mesterséges borok forgalomba hozatala által elkövetett kihágási ügyben megejtett helyszíni tárgyalás és szemle, továbbá az állandó borvizsgáló szakértő-bizottság f. évi június 24-én 1899. sz. a. kelt véleménye alapján Gammer Lipót és Böhm Salamon ujaradi lakosok borkereskedők, mint a Gammer és Böhm borkereskedő cég tulajdonosai ellen megindított kihágási ügyben f. évi július 21-én 215/1899. kih. sz. a. hozott azon első ítéletét, mely szerint I-ső rendű vádlott Gammer Lipót, ujaradi születésű, 44 éves, róm. kath. vallású, büntetlen előéletű, ujaradi lakos. II-od rendű vádlott Böhm Salamon, csatári születésű, 34 éves, izraelita vallású, büntetlen előéletű, ujaradi lakos, mint a Gammer és Böhm borkereskedő cég zsigmondházi 87. hsz. a. lévő bérelt pinczehelyiségben elhelyezve volt borok tulajdonosai az 1893. XXIII. t.-cz. II. és V. §-ai b) pontjába ütköző mesterséges borok forgalomba hozatala által elkövetett kihágásban vétkezőnek kimondva s az 1892. évi XXVII. t.-cz. 3. §-ában jelzett célra fizetendő, behajthatatlanság esetén 10—10 napi elzárásra, átválttatandó 100—100 frt pénzbüntetésre ítéltetnek, az országos m. kir. vegykisérleti állomás részére járó 64 forint 07 krajczár vegyelemzési, továbbá a f. évi május 13-án foganatosított 8 forint 90 krajczár helyszíni szemle és csomagolási, f. évi július 13-án teljesített 6 forint zárlati, összesen 78 forint 97 krajczárban megállapított eljárás költségei megfizetésében elmarasztaltatnak, valamint a zsigmondházi 87. házszám alatt lévő bérelt pinczehelyiségükben a „Hackel“ süttött bélyeggel ellátott 683 liter erdélyi és az „Igalyi“ bélyeggel ellátott hordóban lévő 709, összesen 1392 liter zárlat alá vett mesterséges bor, melyet a szakvélemény vizzel hígított mübornak megállapított, az 1893. évi XXIII. t.-cz. 12. §-a értelmében Gammer Lipót és Böhm Salamon költségére, sóval denaturáltatni és Zsigmondháza község szegényalapja javára nyilvános árverés útján eladatni, azon esetre pedig, ha ezen borok elmarasztaltak által már időközben eladattak volna, Gammer és Böhm a szakvéleményben megállapított és literenként 15 krajczárjával felszámított 208 forint 80 krajczár összeget Zsigmondháza község szegényalapja javára ugyancsak 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett megfizetni köteleztetik. Elmarasztaltak többi kifogás alá nem eső borai pedig elmarasztaltak szabad rendelkezése alá bocsájtattak. Mely ítélet jogerőre emelkedése után az 1893. évi XXIII. t.-cz. 14. §-a alapján az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság s az ezen törvény-cikk végrehajtása tárgyában 53850/1897. sz. a. keresk. miniszter ur ő Nagyméltósága által kiadott végrehajtási rendelet 35. §-ához képest az aradi borenőrzési bizottsággal, az ujaradi járási főszolgabíró, mint elmarasztaltak lakása után illetékes hatósággal, a netán szükségesnek mutakozó további eljárás céljából közöltetni rendeltetik; elmarasztaltak által törvényes határidőben benyújtott felebbezés folytán felülvizsgálat alá vevén, következőleg **Ítélt:** Az I-ső foku ítélet helyes indokainál fogva helyben hagyatik, oly kiegészítéssel, hogy az ítélet tartalma elmarasztaltak költségére az „Aradi Közlöny“ napilapban egyszer közzététetni rendeltetik. A hírlapi közzétételt indokoltá teszi azon körülmény, hogy a mesterséges borok forgalomba hozatalával hegyaljai borainknak jó hírre vészélyeztetik, a miért az ellene vétőket szigoruan büntetni kell. Jelen ítéletről az aradi járás főszolgabírája, az iratok kiadása mellett, további eljárás végett azzal értesítetik, miszerint felek figyelmeztetendők, hogy jelen ítélet ellen, annak kézbesítésétől számított 3 nap alatt a nagymélt. m.

kir. belügyminiszter urhoz felebbezésnek van helye. Aradon, 1899. szeptember hó 11-ikén. *Dálnoki*, s. k. alispán.

A másolat hitelül:

(P. H.)

Péczeley,
főszolgabíró.Az aradi járás főszolgabírójától.

311/1899. kih. sz.

Végzés. Gammer Lipót és Böhm Salamon ujaradi lakosok borkereskedők, mint a Gammer és Böhm borkereskedő cég tulajdonosai ellen megindított kihágási ügyben 291/1899. kih. szám alatt hozott II-od foku ítélet, Gammer Lipót és Böhm Salamon ujaradi lakosok zsigmondházi borkereskedőkkel hiteles másolatban közöltetni rendeltetik. Miről Gammer Lipót és Böhm Salamon ujaradi lakosok borkereskedők a II-od foku ítélet hiteles másolatban kiadása mellett végzésileg értesítetnek. Arad, 1899. október hó 11. *Péczeley*, s. k. főszolgabíró.

Másolat mása: m. kir. Belügyminiszter.

2521/V. d. kih.

Aradvármegye közönségének Aradon.

Gammer Lipót és Böhm Salamon ujaradi lakosok borkereskedők ellen mesterséges bor forgalomba hozatala által elkövetett s az 1893. évi XXIII. t.-cz. 5. §-ának b) pontja szerint minősülő kihágás miatt indított ügyben, a vármegye alispánjának 1899. évi szeptember hó 11-én 291. kih. sz. a. kelt s az aradi járás főszolgabírája által hozott első foku ítéletet kiegészítő másodfoku ítélete panaszoltak felebbezése folytán felülvizsgálatván, indokainál fogva még azért is helybenhagyatik, mert panaszoltak a mesterséges bor forgalomba hozatalát maguk is beismerték s csak azzal védekeznek, hogy a bor mesterséges voltáról nem volt tudomásuk. Ez a védekezés azonban figyelembe nem vehető, mert az 1879. évi XL. t.-cz. 28. §-a szerint a gondatlanságból elkövetett kihágás — hacsak a törvény, vagy rendelet ellenkezőt nem rendel, — szintén büntetendő; nem vehető figyelembe továbbá azért sem, mert az 1893. évi XXIII. t.-cz. I. §-a a mesterséges bor forgalomba hozatalát feltétlenül tiltja. Erről a vármegye közönsége 1899. évi október hó 23-án 325. kih. sz. a. kelt, illetőleg 1900. évi január hó 16-án 19. kih. sz. a. a kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett alispáni jelentés csatolmányainak visszaküldése mellett, további eljárás végett értesítetik. Budapest, 1900. évi június 22-én. A miniszter megbízásából: *Dr. Selley*, s. k. miniszteri tanácsos. Másolat hitelül: *Ficzay*, s. k. kiadó.

A másolat mása hitelül:

(P. H.)

Péczeley,
főszolgabíró.Az aradi járás főszolgabírójától.

429/1900. kih. sz.

Végzés.

Gammer Lipót és Böhm Salamon ujaradi lakosok ellen borhamisítás miatt folyamatba tett kihágási ügyben a Nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak folyó évi június 22-én 2521/V. d. kih. sz. a. kelt III-ad foku ítélete, Gammer Lipót és Böhm Salamon ujaradi lakosok borkereskedők, továbbá a budapesti állandó borvizsgáló szakértő-bizottság, az aradi járási borenőrző-bizottság, az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság, az ujaradi járás főszolgabírója és Zsigmondháza község előjáróival másolatban közöltetni s az „Aradi Közlöny“ napilapban az ezen kihágási ügyben hozott első és másodfoku ítélet, valamint a másodfoku ítéletet közlő főszolgabírói intézkedéssel együtt egyszer közzététetni rendeltetik.

Arad, 1900. augusztus hó 9-én.

(P. H.)

Péczeley,
főszolgabíró.

== Polgári ==

kávéház

ARADON,

(Szent Pál-utca 13. sz.)

eladó,
esetleg bérbeadandó.

Értekezni lehet Kohn Ignátnál.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval.

— A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál. —

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia“ gyümölcs és szőlővessző permetezők, gyártanak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

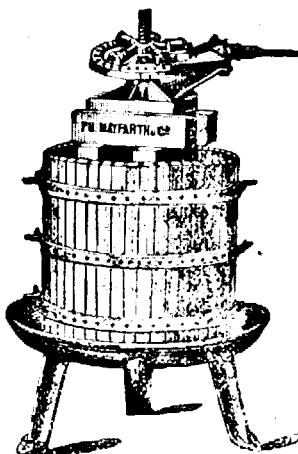
— cs. kir. kiz. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor. —

BÉCS, II. Taborstrasse 71. 2009

Kitüntetésre 400 arany, ezüst és bronzéremmel.

„Az országos mezőgazdasági egyesület nagy aranyérme 1899. Szegeden.“

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Képviselek és viszontárúsítók felvételnek.

Alig használt

Meteor

férfi tandem,

teljesen új pneumatik garnitúrával,

eladó

Hammer Vilmos

kerékpár üzletében

Szabadságtér 7-ik szám alatt.

Teljesen új,

barokk stílusú

ebédlő

berendezés,

továbbá

hálószoba- és konyhabutor

jutányosan megvehető.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 2335

SZABAD BEMENET!!! ●●●●● SZABAD BEMENET!!!

SCHREYER HARRY

HANGSZERKIÁLLÍTÁSA

ARAD, SZABADSÁGTÉR 21.

Zongorák, * Harmoniumok, * Mesterhegedűk és gordonkák.

Czimbalmok. * Mindenféle fuvó hangszerek.

Mechanikus zeneművek. == Zeneautomaták. == Hangszer-különlegességek.

HANGSZER-KELLÉKEK

2195

Nyitva: f. évi jul. 15-től szept. 1-ig, naponta d. e. 10-12-ig, d. u. 3-7-ig.

SZABAD BEMENET!!! ●●●●● SZABAD BEMENET!!!

10598—1900.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város területén levő asphalt burkolatu kocsit különösen meleg idők alkalmával megrongálódik, ha a közönséges forgalmi eszközöket lényegesen meghaladó súlyos jármű lesz rajta vontatva. Ennek megakadályozása szempontjából felhívom mindazokat, kik Jocomobilt, eséplőgépet, butorszállító kocsit vagy más súlyosabb járművet szándékoznak a városon keresztül vontatni, azt előzőleg bejelentésük és az engedélyt kikérjék, hogy a szükséges óvintézkedések megtehetőek legyenek, mert a mulasztók az okozott kár megtérítésén kívül büntettetni fognak.

Sarlot,
főkapitány.

18061/1900.

Hirdetmény.

Egyes állattulajdonosok a bécsi állatvásárookra a vemhesség igen előrehaladott szakában levő állatokat szállítottak, melyek ennélfogva közfogyasztásra alkalmatlanok voltak s Bécsben a vásárokról hatóságilag visszautasítottak.

A nagymáltoságu m. kir. földművelésügyi Miniszterium 48553 szám alatt kelt rendelete alapján figyelmeztetik a gazdaközönséget, hogy a vemhesség igen előrehaladott szakában levő állatoknak közfogyasztás céljából való szállításától tartózkodjanak.

Arad, 1900. évi augusztus hó 2.

A városi tanács

Birtok- és házeladás.

1. Egy nagy emeletes sarok bérház a főtérhez közel üzlethelyiségekkel és lakhelyiségekkel olcsó áron eladó. Kimutatás szerint e ház évi 7% tiszta jövedelmet hajt, minden kiadásokat bőven leszámítva. Az összes üzlet- és lakhelyiségek ki vannak adva. Fizetési feltételek igen kedvezők.

2. Egy kisebb bérház üzlet- és lakhelyiségekkel 7000 frtért örök áron eladó. Leszámítva minden kiadást évi 10% tiszta hasznot hajt.

3. Egy kis birtok 190 magy. hold nagyságu, az aradi határban, egy tagban, kitűnő elsőrendű föld, lakházzal, kerttel és gazdasági épületekkel, örök áron eladó. Utolsó ára 45,000 frt. A vételhez 20,000 frt készpénz szükséges, a hátralék 6—8 évre kisebb kamatok mellett törleszthető. Aradtól egy órányira fekszik az országút mentén és olcsón eladó, mivel a tulajdonos távol lakik és nem kezelheti.

4. Egy kis elsőrendű földből álló birtok Dombegyházán 210 katasztrális hold 1600□-ól kiterjedésű, kevés épületekkel, holdja 445 frtjával örök áron eladó. A vételhez az összeg fele kívántatik, a többi kisebb kamattal több évig törleszthető.

5. Egy kis birtok 34 magy. holdas, az aradi határban, lakházzal, nagy kerttel és gazdasági épületekkel, fundus instructus, hozzátartozó 22 drb. különféle marhával és a gazdasághoz tartozó mindennemű eszközökkel, nagymennyiségű széna- és szalmatakarmánnyal együtt, örök áron eladó. Ára 13,000 frt. A birtokra 6000 frt betáblázva van, a mi átvehető és törleszthető. Az eladás csakis betegség miatt történik.

Ezenkívül még számos nagyobb és kisebb birtok- és házeladásokkal vagyok megbízva, miért is venni szándékozők, bizalommal fordulhatnak hozzám.

Szép szölk, kisebb és nagyobb. eladásra vannak nálam előjegyezve.

Bővebb felvilágosítást nyujt :

2329

Rosenberg Károly, ügynök

Eötvös-utca 12. (az udvarban jobbra.)

Színházi versenybazar.

A színház épület déli oldalán, a tizenhárom vértanu szoborral szemben.

Külön osztály

7, 15 és 30 krajczáros

árakra.

Disztárgyak a legszebb kivitelben 30 krtól feljebb.
Képes levelező-lap album 100 lapnak 45 krtól feljebb.
Kéztáskák (utazó) amerikai bőrből 77 krtól feljebb.
Férfi redős ingek, fehér és színes 88 krtól feljebb.
Férfi alsó nadrág 49 krtól feljebb.
Férfi gallérok, 10 krtól feljebb.
Férfi kézelők fehér és színes 19 krtól feljebb.
Férfi nyakkendők 9 krtól feljebb.
Zsebkendők, dutzatja 55 krtól feljebb.
Dohánytárczák, bőrből, 19 krtól feljebb.
Nap és esernyők, 88 krtól feljebb.
Női és férfi övek 15 krtól feljebb.
Alkalmi disztárgyak rendkívüli olcsó árakban.
Gyermekjátékok óriási választékban minden árban

Kaphatók

az aradi színházi versenybazarban

a 13 vértanu szoborral szemben.

Arad sz. kir. város kapitányi hiv.
8820—1900.

Hirdetmény.

A hazai ipar fejlődése, de különösen a kisiparnak tervszerű alakítása és általában az iparnak haladása és fejlesztése a M. kir. Technologiai Iparmúzeum alakult, a keresk. minster ur ő nagyméltóságának főhatósága alatt Budapesten.

Célja a múzeumnak iparosoknak, gyárosoknak, magánosoknak, hatóságoknak stb. a múzeum hatáskörébe vágó műszaki kérdésekben felvilágosítást adni, kisiparosoknak adandó gépek, szerszámok

és műhelyfelszerelések beszerzését közvetíteni, azoknak egy-egy munkását a gépek kezelésére betanítani, részint a fővárosban, részint vidéken szakkialításokat rendezni szervezni az iparszervezők és tanoncok munkakiállítását, gyakorlati tanfolyamokat rendezni stb. stb.

Ezen múzeum eszközeit, működési irányát, nem különben a tervbe vett tanulmányi utak és gyakorlati tanfolyamok leírását feltűntető bő és részletes ismertetést hivatalom iparügyi osztályában a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

Arad, 1900. július hó 31.

Sarlot,
főkapitány.

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyeszközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, köszvény, ideggyulladások (ischias), oldal s arczfájdalmak, neuralgia, mell s hashártya izzadmányok, fémmérgezesek, (higgaany, zink, ezüst, ólom).
 2. Vérbaj (higgaany s jódkura segítése), elhízottság, zsírosodott sziv, fehérvés vesegyulladás, cukorbetegség.
 3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.
 4. Régi bőrbajok, scrophula, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.
- A betegség szerint a fényfürdőt hidegviz-gyógy mód, massage vagy bepakolás követi. Egyszeri használat 1 frt 25 kr., 15 jegy 15 frt.
- Belégző kamarák. (Inhalatió)** Gleichenberg, Ems mintára, acut és régi gége, tüdőhurutnál, valamint tüdőagulatnál, asthmánál. Egyszeri használat 75 kr., 15 jegy 9 frt.
- Hidegviz-gyógy mód.** Egyszeri használat 60 kr., 15 jegy 7 frt.
- Svéd gymnastica** gyöngült izomzatú reconvalescensek erősítésére, szűk mellkasú, valamint szivbajos gyermekek s felnőttek edzésére s munkaképesség tételére.

Havi díj 10 frttől feljebb az eset minősége szerint.

Minden beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom szerint részesül kezelésben. — Minden ténykedés személyes felügyeletem mellett fog történni.

Dr. HECHT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Telefon szám 270.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, amely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zúzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

2074

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. — A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában: **Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88., II. 25.**

2690—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségénél egy 2200 korona fizetéssel és 440 korona lakbér illetménnyel javadalmazott fogalmazói állás üresedésbe jövén, felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1888. évi L. t. cz. 3-ik szakaszában meghatározott minősítéssel bírnak, hogy pályázati kérvényüket hozzám a folyó évi szeptember hó 10-ig benyujtsák.

Aradon, 1900. évi augusztus hó 11-án.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

1687/1900.—V. sz.

Hirdetmény.

Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy a csermői m. kir. marhasóáruda kezelésének betöltése céljából nála 1900. évi szeptember hó 12-én d. e. 10 órakor, zárt írásbeli ajánlatok útján, versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlat tárgya a marosujvári sóbányahivatalból, vagy az aradi m. kir. sóhivatalból beszerzendő marhasó elárusítása alkalmával métermázsánként és 5 kilogrammonként az ajánlattevő által kívánt ár.

A sajátkezűleg aláírt, egy koronás bélyeggel ellátott, a vagyoni állapotot, nagykorúságot és honpolgárságot igazoló, közhatósággal kiállított erkölcsi és vagyoni bizonylattal felszerelt ajánlatok az aradi kir. pénzügyigazgatóság főnökénél a fenti határnap d. e. 10 órájáig nyujtandók be.

Később beérkezett, valamint hiányosan felszerelt, szóval, vagy táviratilig tett ajánlatok, nemkülönbén az utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Aradon, 1900. augusztus hó 3-ikán.

2338.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Különlegesség csillapító, bolhák, molyok, konyhatéregyek, háziállatokon levő elűzőjek ellen.

Zacherlin

Nem a papirtölcsérben!

hanem egyedül a „Zacherlin“ feliratu palaczkban lévő a valódi!

Ez a valóban csalhatatlan, radikális segély mindenféle féreg-zaklatás ellen.

Arad: Amtmann Lajos, Altmann Ede, Baumann B., Belgráder K. és társa, Daimel Lajos, Dengl Károly, Dürr Gusztáv, Dürr Kocsárd, Duzsek Ferencz, Eies Armin, Erney Gyula, Färber Lajos és testv., Feichtaler M., Fejér Gyula, Guttmann Samu, Herczog György, Ilics Arzen, Karátsonyi Antal, Ladányi László, Lázár Gyula, Meer Mór és fia, Nagy Farkas, Poillák József, Preisach Vil-

mos, Prolich István, Ring Zsigmond, Rothstein Mór, Schlesinger Samu, Steinitzer N., Schwarcz M., Szauer A., Vojtek & Weisz, Wechsler József, Weisz Dávid, Weisz Mór, Lócs E. és társa.

Uj-Arad: Janitzky János P., Theiss és Treitler, Zimmer Mátyás.

Battonya: Fischer Izsák, Geller Ferencz, Mauerer Gyula.

Boros-Jenő: Blau Dávid, Strausz Ignác.

Buttyin: Klein Márton. Csermő: Holländer Samu és fiai.

Gurahoncz: Schwarcz Samuel, Weissberger Samuel.

Kiss-Jenő: Messer Lipót.

Mária-Radna: Tones F.

Mezőhegyes: Auspitz Lajos, Schönberg Jakab.

M.-Pécska: Fritz Frigyes.

Königsthal Jakab és fia Simberger Sándor, Turczky Nándor.

Pankota: Barna Lajos, Duffek Kálmán, Kaufmann

Adolf és fia, Pavlovits Constantin.

Radna-Lippa: Eisele Mátyás, Reisenberger Miklós, Schwarcz Ferencz.

Soborsin: Blau Mór

és fia, Róth Mór.

Uj-Szent-Anna: Henny Károly

Világos: Grünwald G., Neupauer Antal, Weber János.

Vinga: Klemann N. Zádorlak: Hemmen Ferencz. 1284

A magy. kir. államvasutak
Budapest jobbpárti üzletvezetősége.

20030—I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak alulírt üzletvezetősége nyilvános pályázat útján 3 évi időtartamra biztosítani óhajtja a vonalain alkalmazott azon hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok részére szükséges egyenruhadarabok szállítását, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok a következők.

1. Nyári zubbony sötétkék kártolt fonalu (kammgarn) szövetből.
 2. Nyári zubbony sötétkék trikotból.
 3. Tavaszi és őszi zubbony sötétkék vastag trikotból.
 4. Téli zubbony sötétkék vastagabb trikotból.
 5. Nyári nadrág kékes szürke trikotból.
 6. Nyári nadrág gyapju színű kártolt fonalu (kammgarn) szövetből.
 7. Tavaszi és őszi nadrág kékes szürke vastag trikotból.
 8. Téli nadrág kékes szürke vastagabb trikotból.
 9. Tavaszi és őszi felöltő (csuklyával) sötétkék tüffelből.
 10. Téli felöltő (csuklyával) sötétkék palmersztomból.
 11. Sapka.
 12. Nyakravaló. a) Clothból. b) selyemből.
 13. Kesztyű.
 14. Karkötő.
- Szállító cég kötelezi magát a

jelen hirdetmény tárgyát képező ruhadarabok elkészítéséhez az alulírt üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési osztályában levő és ott a rendes hivatalos órák alatt megtekinthető mintáknak teljesen megfelelő felső kelméket felhasználni, szigorúan kikötve, hogy a felső kelméknek okvetlenül — a bélés szövet és egyéb czikkeknak pedig — amennyiben hazánkban gyártatnak, — valamely hazai gyárból származottnak kell lenniök. A gyár honnan a felső kelmék és bélés szövetek beszereztetnek az ajánlatban feltétlenül megnevezendő, mert e nélkül az ajánlat figyelembe nem vétetik.

Az ajánlatban kiteendő, hogy a felfektetett felső kelme minták közül, melyik minta szerint fog szállítani.

A fentebb felsorolt ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó egyéb részletes feltételek alulírt üzletvezetőségnél megszerzhetők, mely feltételek aláírottan az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlattal együtt következő felirattal: „Ajánlat hivatalnoki egyenruha szállítása iránt” 1900. évi szeptember 4-én déli 12 óráig, alulírt üzletvezetőséghez benyújtandók — avagy posta útján ajánlva beküldendők, hová is bánatpénzképen mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni 400 korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1900. évi szeptember 3-án déli 12 óráig beküldendő.

Az alulírt üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlat egységárákra szabadon választhasson s. azok közül bármelyiket elfogadhassa.

Kelt, Budapesten, 1900. aug. 8.
M. kir. államv. üzletvezetősége.

2693—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségénél egy 500 korona évi fizetéssel és 100 korona lakkbérlettel járó javadalmazott szülész női állás üresedésébe jövén, felhívom mindazo-

kat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1876. évi XIV. t. cz. 51. szakaszában meghatározott minősítéssel bírnak, hogy pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi szeptember hó 10-ig benyújtsák. Aradon, 1900. évi augusztus hó 11-én.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

Legjobb szabás!

ARADI CZIPÉSZEK

TERMELŐ SZÖVETKEZETE

ARADON, TEMPLOM-UTCZA, MINORITA-PALOTA.

Egyedüli a maga nemében, csakis saját készítményü

női és férfi-czipőket,

gyermek- és leányka-topánkákat

komót- és más czipőneműeket tart raktáron vagy készit megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. Házhoz tetszés szerinti időben választékot küldünk.

Löderer, m. kir. honvéd-százados féle rugganyos sarokkészülék, úgy női mint férfi czipőn alkalmazható, csakis nálunk kapható.

Különféle színű cremek és lakkok nagy raktára.

Feltűnő olcsó árak!

Csak saját készítményü áru!

Kitűnő minőségü anyagi!

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadságtér és Forray-utca sarkán.

Nyári kelmék, crettonok, zephirek, delain, battisztok, pique

jóval leszállított áron.

Különösen figyelmébe ajánljuk a nagyérdemü közönségnek, hogy minden

péntek délután

maradék vásárt rendezünk **==** az összes árucikkekből.

Nagy választékban vannak **Double angol plaidek,**

a melyekből egy most divatos gallér serpentin fagon már 10 frttól kezdve kapható.

Rosenblüh H. és Társa Arad,

Szabadság-tér és Forray-utca sarok.

Fegyházban kötött férfi, női és gyermek harisnyák kizárólagos raktára.

14816—1900. szám.

Építés árlejtési hirdetmény.

Árlejtés fog tartatni.

I. Az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál 1900. évi augusztus 21-én d. e. 9 órakor.

1. A csanádpalotai róm. kath. plébánia és istálló épület javítása iránt 527 korona 61 fillér kikiáltási árral és a község által készpénzben viselendő 60 korona 23 fillér értékű kézi s igás napszámokkal.

2. A glogováci róm. kath. templom és plébánia lak javítása iránt 1942 korona 19 fillér kikiáltási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó 86 kor. 91 fill. értékű kézi s igás napszámokkal.

II. A temes-szent-andrási m. kir. kincstári Ispánságnál 1900. évi augusztus 22-én d. e. 9 órakor.

1. A knézi róm. kath. javítása iránt 2707 kor. 20 fill. kikiáltási árral és a község által természetben viselendő kézi és igásnapszámokkal. — 2. Német-párdány róm. kath. lelkészlak javítása iránt 780 kor. 71 fill. kikiáltási árral és a község által természetben vagy esetleg készpénz egyenértékben viselendő kézi- és igásnapszámokkal. — 3. Uj-bessenyoői róm. kath. lelkészlak javítása iránt 466 kor. 13 fill. kikiáltási árral és a község által természetben viselendő kézi- és igásnapszámokkal. — 4. Grabácsi róm. kath. templom javítása végett 1548 korona 32 fillér kikiáltási árral és a község által természetben vagy esetleg készpénz egyenértékben kézi- és igásnapszámokkal.

III. A nagy-beckereki m. kir. kincstári Ispánságnál 1900. évi augusztus hó 24-én d. e. 9 órakor.

1. A nagy-kikindai róm. kath. templom és lelkészlak javítására 1435 kor. 43 fill. kikiáltási árral és a község által természetben viselendő kézi- és igásnapszámokkal, — esetleg az

azokért a költségvetés szerint megállapítandó 118 kor. 58 fill. készpénz egyenérték fizetése mellett.

IV. A kulai m. kir. kincstári Ispánságnál 1900. évi augusztus hó 25-én d. e. 9 órakor.

1. Ó-kéri róm. kath. templom és lelkészlak javítására 329 kor. 58 fill. kikiáltási árral és a község által viselendő kézi- és igásnapszámokért a költségvetés szerint megállapított 27 kor. 79 fill. készpénz egyenérték fizetése mellett. — 2. A filipovai róm. kath. templom s lelkészlak javítására 14091 kor. 69 fill. kikiáltási árral s a község által viselendő kézi- és igásnapszámokért költségvetésileg megállapított 1167 kor. 21 fill. készpénz egyenértékkel. 3. A kuczurai róm. kath. templom s lelkészlak javítására 2185 kor. 77 fill. kikiáltási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó kézi- és igásnapszámokkal. 4. Gajdobrai róm. kath. templom s lelkészlak javítása végett 8772 kor. 35 fill. kikiáltási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó kézi- és igásnapszámokkal, — 5. A rácz-militicsi róm. kath. lelkészlak javítása iránt 1558 kor. 17 fill. kikiáltási árral és a község által természetben viselendő kézi- és igásnapszámokkal. — 6. Dautovai róm. kath. templom javítása végett 960 kor. 67 fill. kikiáltási árral és a község által természetben viselendő kézi- és igásnapszámokkal. 7. Prigl-szent-iváni róm. kath. templom javítása iránt 188 kor. 77 fill. kikiáltási árral és a község által természetben viselendő kézi- és igásnapszámokkal.

V. A pancsovai m. kir. kincstári Ispánságnál 1900. évi augusztus 27-én d. e. 9 órakor.

1. A sándorházi lelkészlak javítása iránt 1470 kor. 89 fill. kikiáltási árral.

VI. A temes-szent-andrási m. kir. kincstári Ispánságnál 1900. évi augusztus 29-én d. e. 9 órakor.

1. A temes-rékási kincstári ispánlak helyreállítása végett 865 korona 29 fillér kikiáltási ár mellett. Az árlejtési feltételek és költségvetési okmányok fent elsorolt hivatalok helyiségeiben a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Aradon, 1900. évi augusztus hó 7-én.

Magyar királyi jószágigazgatóság.

2337

(Utánnymat nem díjaztatik.)

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyőződik, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája
(Csanádi-palota)

Telefon 151. sz.

Aradi képviselő:
RÉVÉSZ NÁNDOR
Szabadság-tér 20.

Báli meghívók, hangulatkeltő színekben
Körlevelek, litografikus szépségben
Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
Szamlák, praktikus rendszer szerint
Esküvői jelentések, meglepő választékban
Névjegyek, divatosak és secessiósak
Plakátok, az új század reklamjának megfelelően.
Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Pontosság
Olcsó árak
Diszkrét izlés

Arad sz. kir. város főkapitány hiv.

10310/1900. k. h. sz.

Hirdetmény.

M. kir. földmívelésügyi miniszter ur ő méltóságának 1900. június hó 15-én 38183/IV/3. sz. a. kelt magas rendelete folytán a rézgálicz szintén azon cikkek közé soroztatik, a melyeknek hamisítása, valamint a hamisítottaknak forgalomba hozatala tilos.

E szerint:

Rézgálicz elnevezés alatt csak oly gyártmány hozható forgalomba,

mely a jegecztvíz beszámításánál legalább 98% tiszta jegecztvíz tartalmat tartalmaz; a többi 2% -ban pedig az eikerülhetetlen nedveség tartalom mellett legfeljebb csak annyi vas vegyület lehet, mely 0.5% fémvasnak felel meg.

Jelen rendelet 1900. évi szept. 15-én lép hatályba.

A jelen rendelet ellen vétők az 1895. évi XLV. t. cz. 3 §-a alapján 600 koronáig terjedhető pénzbüntetés és 2 hónapig terjedhető elzárással fognak büntetettetni.

Arad, 1900. július 21.

Sarlót
főkapitány.**HANGSZEREK**

gyári áron és előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók

KRISPIN JÓZSEF.

hangszer-raktárában

(Alapított 1850.) Aradon, Deák Ferencz-utca 28.

Ugymint hosszú és rövid zongora, Mignon, Pianino, Harmonium, hegedű, gordonka, nagybőgő, fuvola, clarinet, hurok és vonók AA zongorák a következő gyárakból: Bösendorfer, Ehrbár, Schweighofer, Productiv-Genossenschaft, Hoffmann, Dörr, Stelzhammer, Stigl, Proksch, Pokorny, Koch és Korsélt, Thék, Petrof, Partárt, Beregszászy, Spornagel, Magrini, Lindholm, Werhel, Kern „Lira.“

2114

Kölcsöndij havonként 8 koronától 20 koronáig.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépítőszertnek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **ibolya-crème** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biztosítom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitűnő tisztelettel Marsetzky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbros bőrvörösséget és mindennemű arczfoltosságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsaszín és krém színben 60 kr.

Hajós-féle- **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérilitiom és rózsaszínben tündöklő varázsszint kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

!! Gazdák és állattenyésztők

megegyeznek abban, hogy Magyarországon az állattenyésztés hanyatlott. Ennek oka kétségtelenül az utóbbi időben elharapódzott állatbetegségekben keresendő. E tekintetben

kiszámíthatatlan jelentősége van Somogyi Géza találmányának az

„állatok emésztését elősegítő por“-nak,

a mely fokozza az állatok ellentálló képességét

mindenféle betegségek ellen és elősegíti a hizást.**Somogyi-féle állat-táppor.**

A 13.652. számú szabadalmazott D. 46. sz. Iparengedéllyel ellátott Somogyi Géza-féle állatok emésztését elősegítő por 56.086. és 36775. számú törvényes védjeggyel bír és a hivatalos vegyelmezésen kívül első rendű gazdaságok, állatorvosok, gazdasági iskolák, egész község által kipróbálva van, akik írják, hogy nemcsak sertéseknek, de mindenféle állatnál feltűnő és bámulatos hatású, szóval biztos hatású por: kétszáz ezer ember használja, elismeri és dícséri a por csodás hatását, étvágy, emésztés, hizási szerül is kifejti magát a por használása. Minden háznál nélkülözhetetlen.

Elismerő levelek vannak még huszár és tüzér ezredekétől is, kik a lovaknál is óriási eredménnyel alkalmazták. — egy csomag 18 kr., 1/4 kilós doboz 45 kr., 1/2 kilós doboz 90 kr.

Utasítás és elismerő levelek bárhol megnézhetők. — Viszont eladók nagyobb kedvezményben részesülnek.

Kapható Aradon: Földes Kelemen gyógyszerész urnál, Vojtek és Weisz drogonista, Etes Armin, Fejér Gyula, Karácsonyi Antal, Daimel Lajos, Pollák József, Nagy Farkas, Ring Zsigmond, Weisz David, Ferber Lajos urak fűszerkereskedésében és ugy Aradon mint Aradmegyében bármely üzletben.

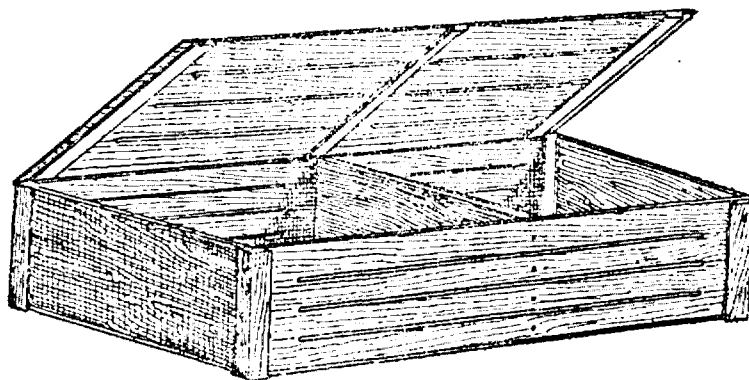
Munk H. és Fiai

gőzfűrész-, parkett-, láda- és hordógyára

Maros-Szlatina, Arad-m.

Ajánlja **szőlő és egyéb gyümölcs, szárnyas, stb. szállítására**

legújabb szabadalmazott farekeszeit,

melyek sokkal előnyösebben használhatók mint kosarak. — Minden ládikához a szükséges fagyapot ingyen!

Képviselő Arad részére:

2191

SCHÄFFER HENRIK, ARAD.

105534—900. szám.

Pályázati hirdetmény.

(Faszén szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak igazgatósága 1900. évi január hó 1-től számítottól egy, illetőleg három éven át évenként mintegy 22.000. q faszén szükségletét biztosítani óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1900. szeptember hó 7-éig betérjesztendők, a bánatpénzek pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyszintén az általános és különleges szállítási feltételek

a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73. II. em. 48. ajtó) valamint minden üzletvezetősnél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes befizetése mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatvány-tárnál posta útján is megrendelhetők megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételek minden példányáért 15 kr. az általános feltételekért pedig 25 kr. fizetendő.

A feltételeknek posta útján való küldése esetén 10 kr. postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1900. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

NEUMANN

**férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
ARAD,**

**a Fehér Kereszt szálloda mellett.
SZABOTT ÁRAK!**

**Mérték szerinti megrendelések pon-
tosan eszközöltetnek.**

**== Kiadó ==
üzlethelyiség.**

Templom-utca 8. sz. a.
Ingusz I. és fia által ez-
ideig birt helyiség
1901. május hó 1-re
kiadó. 2846

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Egy csinosan butorozott
utcai szoba
a főtéren

minden órában kiadó.

Ugy nőtt felvétetik **egy vagy két**
vidéki tanuló, kik a felsőbb is-
kolákat végzik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

== Az aradi ==

zenedében

folyó évi szeptember 4-én kezdetét
veszi a 68-ik tanév és pedig a kö-
vetkező tanszakokkal: zongora, he-
gedű, gordonka, viola, czimbalom,
klarinet, fuvola, magánének, mint
főtanszakok, továbbá zeneelmélet,
kamarazene és karének mint mel-
léktantárgyak.

Beiratási díj 10 korona, tandíj
egész évre 50 korona.

Felnőtt fiatal emberek este 7 és
9 óra közt oktatásban részesül-
hetnek.

Beiratásokat már most elfogad
Krispin József, az aradi ze-
zenede igazgatója.

Arad, 1900. aug. 15. 2357

Ingusz J. és fia

czég tudatja t. vevőivel, hogy
már november hó 15-ikén
helyezi át

könyvkereskedését

a Herzog ház közvetlen kö-
zelében lévő,

Templom-utca és Kazinczi-utca

== sarkán ==

nyitandó fényesen átalaki-
tott helyiségbe.

I. minőségű

fali téglát

ezer darabonként
26 korona 40 fill.

és
fedélcserép téglát

ezer darabonként

22 Kor.-ért

ajánl 2145

Kaiser Ádám

mezőberényi téglagyáros

tetszés szerinti mennyiségben,
Mező-Berény vasuti állomásra
szállítva és ott saját felelőssége
mellett vasuti kocsiba rakva.

Egy jókarban lévő

forgatható

tekeasztal

felszereléssel,

megvételre kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy az adóvégrehajtásban jártas
s megbízható egyén mint

adóvégrehajtó

azonnal

alkalmazást nyerhet,

4 korona napi díj mellett, alulírott
körjegyzőségnél. — Ajánlatok alul-
írt körjegyzőhöz intézendők.

M. Bodzás (Aradmegye), 1900.
augusztus 13.

2356 **Vermes Alfréd,**
körjegyző.

Főnyeremény kedvező esetben: **Egy millió.**

VI. sorsjáték 5. osztályára

érvényes

* Osztálysorsjegyek *

nálunk rendkívüli nagy számválasztékban kaphatók.

5. osztály főnyereménye: 100,000 Korona.

Huzás már 1900. augusztus 22. és 23-án.

Megújítási sorsjegyek árai:

1/4 - Kor. 32.- 1/4 - Kor. 8.- 1/4 - Kor. 136.- 1/4 - Kor. 34.-
1/2 - Kor. 16.- 1/2 - Kor. 4.- 1/2 - Kor. 68.- 1/2 - Kor. 17.-

Vétel sorsjegyek árai:

1/4 - Kor. 32.- 1/4 - Kor. 8.- 1/4 - Kor. 136.- 1/4 - Kor. 34.-
1/2 - Kor. 16.- 1/2 - Kor. 4.- 1/2 - Kor. 68.- 1/2 - Kor. 17.-

Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlete

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója
ARADON, „Fehér Kereszt” szálloda épület.

VÁROSI ÉS MEGYEI TELEFON: 100 SZÁM.

Osztálysorsjegyek kaphatók továbbá: Hammerschlag Lipót (Andrássy-
tér), Hussert M. (Atzél Péter-utca), Rothstein Mór (Szabadság-tér)
és Hegyesy Ferencz (Templom-utca) alélárusítóinknál.

STERNA

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza

Aradon, Andrásstér.